TUNTURILATU 50

LAPINKÄVIJÄN LEHTI ✪ JULKAISIJA TUNTURILATU RY

19 TUNTURILATU RY

N:o 1/

415/ /008 000949000000 MMM
LÄÄKSO SIRKKA
STURENKATU 9A2
00510 HELSINKI 51 MMM

Puheenjohtajan tähdenvälit

TUNTURILATULAISET, saadessanne tämän lehden elämme jo vuotta, jona järjestömme saavuttaa 50 vuoden iän. Menneisiin vuosikymmeniin mahtuu varsin suuri määrä vaelluksilla, talkoissa ym. yhteisissä toiminnoissa puserrettua hikeä.

Järjestötoiminnan luonteeseen kuuluu toiminnan aktiivisuuden aaltoilu, mutta näistä vaihteluista huolimatta tunturilatulaiset ovat mieltäneet yhteen hiileen puhaltamisen merkityksen ja sen mukanaan tuoman viihtyvyyden harrastuksemme parissa. Juhlistamme merkkivuottamme parhaiten osallistumalla sankoin joukoin järjestettäviin tapahtumiin. Esimerkkivastuun omaksuneina tunturilatulaisina esiintyessämme annamme samalla vakuuttavan kuvan yhdistyksemme toiminnan luonteesta.

Juhlavuotemme tulee olemaan työntäyteinen mutta uskon, että yhdessä ahertaen saamme viedyksi läpi kaikki suunnitellut tapahtumat, vaikka ne järjestelyistä vastaavilta henkilöiltä tulevatkin vaatimaan paljon aikaa ja voimia.

★

Njealljeläiset järjestivät erinomaiset puitteet päättyneen toimintakauden syyskokouksen ja susiaisten viettoa varten.

Partaharjun toimintakeskus ympäristöineen soi meille mahdollisuuden leppoisaan yhdessäoloon lokakuisena viikonvaihteena auringonpaisteen ja muutaman vesipisaran maustaessa tapahtumaamme.

Tilaisuutta erityisesti juhlistavana koin viirinnoston yhteydessä laulamamme Synnyinmaan laulun. Kansallisia arvojamme kunnioittaen luomme kestävän pohjan sillekin työlle, mitä jäsenemme ovat Tunturiladun piirissä tehneet ja tulevat tekemään.

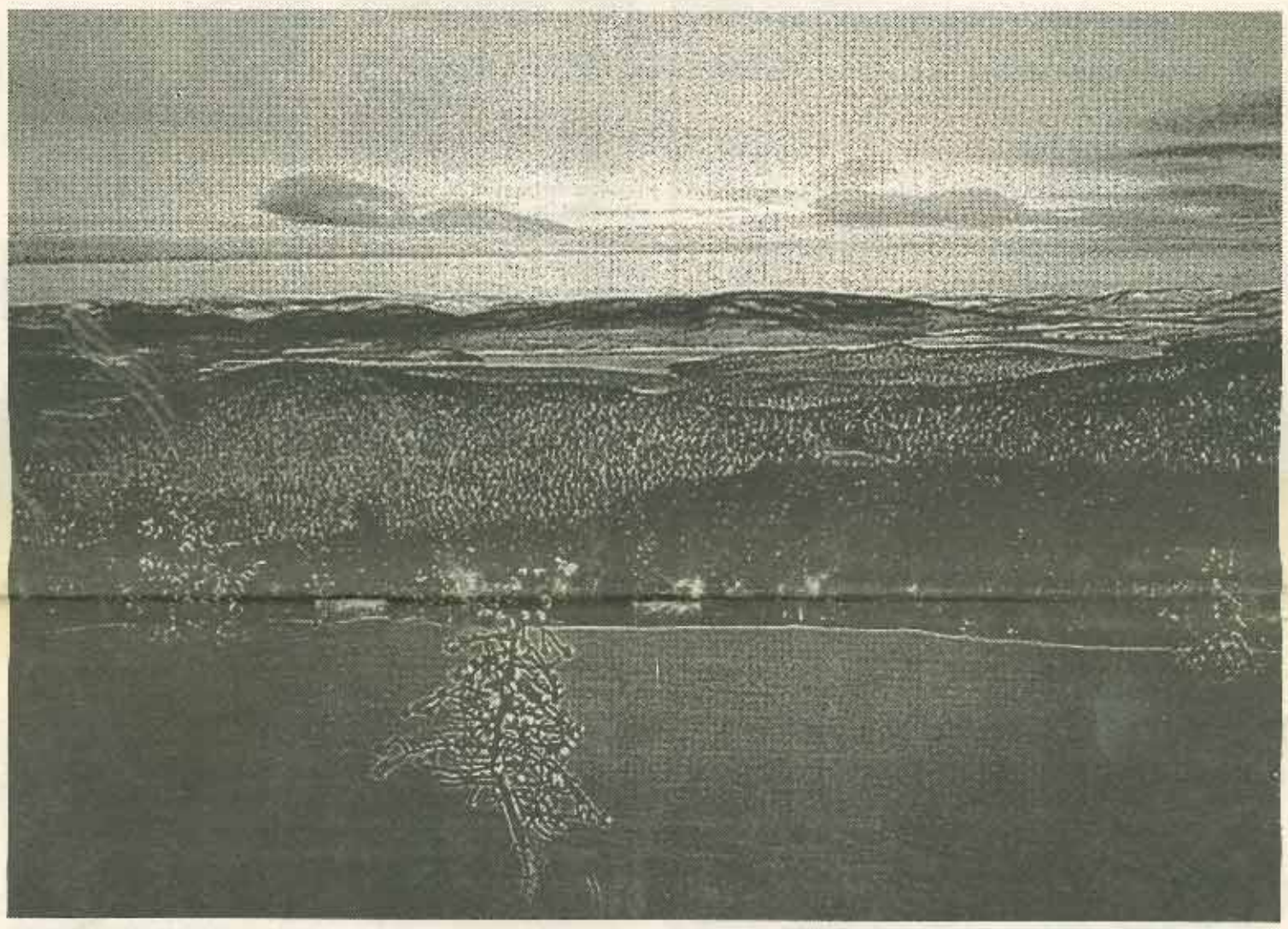
Lämpimät kiitokseni Teille njealljeläiset työpanoksestanne vuosittain tärkeimmän tapahtumamme järjestämisestä.

★

Tämän lehden kolmannen numeron ilmestymispäivää on siirretty myöhäisemmäksi, jotta saamme siihen tuoreeltaan syksynkin tapahtumia mukaan. Lehti tulee olemaan merkkivuotemme juhlanumero ja siihen tarvitsisimme aineistoa teiltä, Tunturiladun jäsenet. Kaipaamme lehteen valokuvia järjestömme taipaleelta samoinkuin lyhyitä muisteluksia, kertomuksia kommelluksista jne. myöskin 50-vuotisjuhlakirjamme tarvitsee vielä valokuvamateriaalia, joten lähettäkää sitä allekirjoittaneelle ja kuviin selvä maininta siitä, palautetaanko ne.

★

Johtokunta on saanut palautetta viime vuoden pääsiäisviikolle myönnetyn kerhoviikon johdosta. Kyseinen viikko myönnettiin ao. kerholle hoitovastuuta vastaan ja sen tehtävän kerho hoitikin tunnollisesti sekä ilmoitti kerhopalstallaan lehdessä, että muutkin ovat tervetulleita Susikyröön samanaikaisesti.

Inarin Lapiopäältä näkymä pohjoiseen. © Kyösti Lamminjoki

Selailtuani "historiankirjaa" ilmeni, että vuoden 1986 kevätkokous oli käsitellyt varausmenettelyasiaa ja silloin oli päätetty seuraavaa:

– Vain hoitovastuussa oleva kerho voi varata Susikyröstä viikon huhti- ja/tai syyskuussa, mutta ei pääsiäistä edeltävää eikä sen jälkeistä viikkoa eikä joulun aikaa. Muuna aikana voivat kerhot varata viikkonsa Susikyröstä.

– Susi-Talakselta ja Susi-Kiisalta voivat kerhot varata viikkonsa milloin tahansa joulunaikaa lukuunottamatta.

– Etusijalla varauksissa ovat Tunturiladun ohjelmassa olevat kaikille tarkoitetut viikot ja seuraavalla sijalla hoitovastuussa olevan kerhon viikot.

– Periaatteena on pidettävä, että jos joku aloittaa tai päättää vaelluksensa kerhovarauksessa olevalta kämpältä, tulisi hänen sopia asiasta kerhon kanssa. Varattuun tukikohtaan voi aina majoittua omiin majoitteisiin ilman eri sopimusta. Myöskään alle yhdeksän henkilön ryhmille ei tukikohtaa voi varata.

– Varauksesta on tehtävä anomus niin hyvissä ajoin, että se voidaan käsitellä johtokunnassa ja ilmoittaa Tunturilatu-lehdessä, talven hiihtoviikot edellisen vuoden viimeisessä numerossa ja kesän sekä syksyn varaukset lehden kevätnumerossa.

– Johtokunnan on huomioitava varauksia myöntäessään, että samanaikaisesti voi olla varattuna enintään kaksi tukikohtaa.

Kyseinen päätös on voimassa edelleenkin eikä kämppäsääntöihin tältä osin tarvinne tehdä muutoksia. Tärkeimpänä ohjeena pitäisin kuitenkin sitä, että kyllä sopu sijaa antaa.

★

Toisaalla tässä lehdessä on selvitys Suomen Ladun jäsenmaksun perintäsysteemistä. Yhdistyksemme edun mukaista on, että jokainen maksaa jäsenmaksunsa eräpäivään mennessä, koska sen perusteella ilmoitamme jäsenmaksun perusteena olevan jäsenmäärämme Suomen Latuun, joka poistaa sen jälkeen maksamattomat henkilöt jäsenrekisteristään.

★

Tulemme esittämään kevätkokouksen hyväksyttäväksi yhdistyksemme palkitsemisjärjestelmän sääntöineen. Luonnos huomionosoituksista perusteluineen on tässä lehdessä ja johtokunta tulee järjestötoimikunnan kanssa viimeistelemään säännöstön kokoukselle esitettävään muotoon. Hyvää retkeilyllistä juhlavuotta teille kaikille tunturilatulaisille ystävineenne.

Kyösti Lamminjoki

TUNTURILATU RY

JOHTOKUNTA

Kyösti Lamminjoki, puheenjoht. Graniittitie 15 as 21, 00710 HELSINKI, p.k. 90-376 845

Tapani Paavola, varapj. Susiaisten 1996 organisointi, Kupittaank. 56, 20700 TURKU, p.k. 921-2517 982

Jorma Laine, Lentävänniemenkatu 2 A 9, 33410 TAMPERE, p.k. 931-3462 960

Ritva Loimio, Puistotori 6 as 16, 40100 JYVÄSKYLÄ, p.k. 941-615 282

Marja-Liisa Mäki, saamelaistoimikunta, Torikatu 10 A 6, 13130 HÄMEENLINNA, p.k. 917-6759061

Antti Nikula, järjestötoimikunta, Isotalonkuja 10, 23100 MYNÄMÄKI, p.k. 921-4307028

Marjut Nummela, nuorisoasiat, Pinolaaksonkatu 10 G, 60320 SEINÄJOKI, p.k. 964-4238183, p.t. 964-419 8111

Esko Sepponen, Sammalkuja 8, 76120 PIEKSÄMÄKI, p.k. 958-482 941

Veijo Taavitsainen, susivaliokunta, Suontaustankatu 13, 48720 KYMI, p.k. 952-81249

TOIMIHENKILÖT

Antti Karlin, toimitussiht., Sundholmantie 194, 23500 UUSIKAUPUNKI, p.k. 922-841 4418

Marita Maula, sihteeri, Ylipalontie 1 D, 00670 HELSINKI, p.k. 90-743 246

Eila Vilen, jäsensiht. Forsbackant. 8, 01760 VANTAA, p.k. 90-897 237

Terttu Hokkanen, taloudenhoit., Keskussairaalantie 15 B 13, 40600 JYVÄSKYLÄ, p.k. 941-610406

Tunturiladun tilinnumero PSP 800015-135331

Tilintarkastajat: Vappu Hietala ja Lasse Strang

KIINTEISTÖT

Susikyrö Enontekiö / Susi-Talas Inari / Susi-Kiisa Utsjoki, Kärrikaltio, Inkoo (Kavtsin hallinnassa). Rakennuspäällikkö Seppo Björkengren, Kesäkatu 22, 76100 Pieksämäki, pk 958-420083

SUSIVALIOKUNTA

Pj. Väinö Martikainen, Atomikatu 5 A 3, 33720 Tampere, pk. 931-184148. Jäsenet: Marita Maula (siht.), Jorma Alapuranen, Olli Mettälä, Eila Mäntynen, Salli Oikari ja Veijo Taavitsainen.

TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani
Pj. Raimo Pahkala, siht. Anja Mustonen, Erätie 20 as 15, 87200 Kajaani pk. 986-627946

KUOKTE (2) Hyvinkää-Riihimäki
Pj. Juhani Harju, siht. Maija-Leena Salmi, Viertolankatu 19, 05800 Hyvinkää, pk. 914-414 494.

KOLBMA (3) Tampere
Pj. Jorma Laine, siht. Lassi Lindell, Mustalahdenk. 13 C 42, 33210 Tampere, pk 931-2233 253.

NJEALLJE (4) Pieksämäki-Mikkeli-Varkaus
Pj. Kauko Olkkonen, siht. Ritva Kylliäinen, Koskik. 10, 50100 Mikkeli pk. 955-164976

VIHTTA (5) Vaasa
Pj. Marjut Nummela, siht. Kaija Marjapori, Keskuskatu 18, 65320 Vaasa, puh. 961-3153515

KUHTTA (6) Helsinki, Vartiokylä
Siht. Marja-Terttu Hakkarainen, Lappeentie 6 A 4, 00950 Helsinki

TSIETSA (7) Iisalmi
Pj. Raili Partanen, siht. Aune Kumpulainen, Honkakatu 3 74130 Iisalmi, pk 977-25 401

KAVTSI (8) Helsinki
Pj. Martti Eskelinen, siht. Päivi Seppälä, Konalantie 12 C 38, 00370 Helsinki pk. 90-551 922

OVTSI (9) Jyväskylä
Pj. Lauri Kuukkanen, siht. Aulikki Kuukkanen, Sarakuja 1, 41340 Laukaa pk. 941-831285.

LOGI (10) Turku
Pj. Pentti Lehtinen, siht. Irma Spelman, Sommarinvuorentie 6, 21240 Askainen, pk. 921-4312539.

ALPPAS (11) Hämeenlinna
Pj. Pentti Raivo, siht. Marja-Liisa Mäki, Torikatu 10 A 6, 13100 Hämeenlinna, pk 917-6759061.

KUMPE (12) Pohjois-Karjala
Pj. Reijo Pasanen, Talvipäiväntie 2 as. 21, 80140 Joensuu, pk 973-803 873, siht. Ensio Hiltunen, Mäkilehdonkatu 7, 75530 Nurmes p.k. 976-480 935.

KUOVZA (13) Kymenlaakso.
Pj. Anja Huhtala, siht. Sirkku Kanervio, Äijänk. 4 A 6, 48700 Kyminlinna, pk. 952-64950.

TUNTURIKERHOJEN TOIMINTAA

Kavtsin kuulumiset

Vuoden vaihtuessa uuteen alkaa samalla Tunturiladun juhlavuosi. 50-vuotias latuyhdistys viettää merkkivuottaan monin erilaisin tapahtumin. Osa näistä juhlavuoden aikana pidettävistä tilaisuuksista on annettu tunturikerhojen hoidettaviksi; näin myös meille kavtsilaisille.

Helmikuun alussa järjestämme Tunturiladun talvipäivät Lohjan Kisakalliossa. Toisaalla tässä lehdessä on tarkempaa tietoa tapahtumasta: Totena kuitenkin, että odotettavissa on mieliinpainuva tilaisuus, johon odotan runsaasti osallistujia. Jo se, että saamme illan vieraaksi Suomen kuuluisimman vuorikiipeilijän Veikka Gustafssonin kertomaan nousuistaan maailman korkeimmille huipuille ja esittelemään hänen retkillään käyttämiään varusteita, on jo syy tulla Lohjalle. Toinen kerhomme järjestämä Tunturiladun tapahtuma vuonna 1996 on elokuulla pidettävä melontaretki Inarinjärvellä. Vuoden mittaan kuulemme varmasti tästäkin tapahtumasta tarkempaa tietoa.

Kerhon oma toimintaa alkoi 8.1. pidettävällä kerhoillalla. Silloin iltamme aihe oli revontulet. Helmikuun 12 p:nä saamme Juhani Greinertin matkakertomusten mukana tutustua Huippuvuorten maailmaan. Kevään kerhoillat jatkuvat siten, että 11.3. pidämme vuosikokouksen, huhtikuun kerhoilta on 15.4. ja toukokuun 13.5. Kerhoiltojen pitopaikka on edelleen Kampin palvelukeskus. muusta alkuvuoden toiminnasta mainittakoon 23-25 helmikuuta pidettävä jäähiihto. Tällä kertaa se hiihdetään Ristiinan suunnalla. Tapahtuman suunnittelevat Anna-Liisa ja Keijo, jotka Mikkeliin muuton jälkeen pyytävät meidät ikään kuin tutustumiskäynnille heidän uusiin kotimaisemiin.

Vuoden vaihteessa tulee Kavtsin kerhotoimikuntaan uusia kasvoja. Neljä kerhotoimikunnan seitsemästä jäsenestä jättää tehtävän. Osalle erovuoroisista tulevat sääntöjen sallimat vuodet täyteen; osan taas katsoessa tämänkertaisen jakson kerhon johdossa riittävän.

Uuden puheenjohtajan, Martti Eskelisen, johdolla aloittaa Kavtsi uuden toimintavuoden. Uudistunut kerhotoimikunta tuo varmasti tuoreita ajatuksia kerhon kehittämiseen. Meillä kauan mukana olleilla alkoikin jo ideat käydä vähiin.

Niinpä kirjoitukseni kerhomme kuulumisista päättyvät tähän. Voin vain todeta kuten viisi vuotta sittenkin samassa tilanteessa; mukava teille kaikille oli kirjoitella, asiat kun olivat enimmäkseen mieluisia. Onnea ja menestystä teille hyvät lukijat.

Jorma

Kolbman kuulumisia

Talvi on tullut Pirkanmaallekin ja ainakin tätä kirjoittaessa maisema on luminen ja puut kuurassa. Hiihtokausi on siis alkanut. Kerhon toiminnassa loppuvuosi on kulunut kerhoiltojen merkeissä, aiheina ovat olleet niin kuksanvalmistus, kanoottiretkeily kuin retkimaastot ja -mahdollisuudet Norjassa ja Kanadassakin. Ohjelmaan on kuulunut myös pari viikonloppuvaellusta lähiseutujen maastossa. Tiedotusvälineissäkin on näytty: paikallinen tv-kanava esitti lyhyen ohjelman retkeilyharrastuksesta, ja siinä jututettavina oli tietysti Kolbman edustajia. Lokakuussa kolbmalaisia oli mukana Tunturiladun syyskokouksessa ja taisipa joku heistä siellä päästä susisäätyynkin. Onneksi olkoon!

Kerhon oma syyskokous pidettiin marraskuussa, ja siellä jouduttiin tekemään päätös kerhon jäsenmaksun nostamisesta vastaamaan kohonnelta pankkikuluja. Ensi vuonna lunnaat Kolbman jäsenyydestä ovat siten kokonaista kolmekymmentä markkaa. Mutta niinhän se on, että niin kauan touhu on halpaa, kun rahalla selviää eikä tarvitse maineellaan maksaa. Myös kerhotoimikunnan uudistaminen oli kokouksessa aiheena, vaikkakin sillä seurauksella, että kokoonpano säilytettiin lähes entisellään. Kiitos luottamuksesta!

Kuluvan vuoden viimeinen ohjelmanumero olikin kerhon pikkujoulujuhla, joka järjestettiin joulusaunan merkeissä Suomensaaren ulkoilumajalla. Tämä vuosi on kerhon toiminnan kannalta tavallista puuhakkaampi Tunturiladun juhlavuoden vuoksi. Siihen liittyen on suunnitteilla vähän tavallista näkyvämpää toimintaa, mutta siitä lisää myöhemmin.

Hyvän joulun ja onnellisen uuden vuoden toivotukset kaikille latulaisille!

Tunturikerho Kolbman kerhotoimikunnan puolesta

Marko Mäkinen

Karjalan kunnailta

Ainoastaan mukavat muistot ovat jäljellä Tunturikerho Kumpen päättyneestä 10-vuotiskaudesta. Kymmenes toiminta- ja juhlavuosi oli todella tapahtumarikas ja unohtumaton.

Tarpeeksi usein ei tule kiitettyä aktiivisia kerholaisia, jotka toiminnallaan ovat tehneet tapahtumat mahdollisiksi. Kiitos kaunis Teille!

Suurempien tapahtumien ketjun aloitti Kumpen 10-vuotis synttärit Petkeljärven kansallispuiston maisemissa toukokuun lopulla. Ilomantsissa, mahtavan karjalaisen luonnon keskellä ja kauniin keväisen sään vallitessa vietettiin juhlaa omien ja vieraiden kanssa. Kansallispuiston toimintakeskus ympäristöineen on erinomainen paikka vastaavien tapahtumien järjestämiseen.

Kumpelaiset tuntevat suurta mielihyvää siitä, että vierailevia kerhoja oli tullut paikalle jopa länsirannikolta asti. Logilaiset olivat jo odottelemassa kumpelaisia! Kiitos vieraille käynnistänne ja myös muille kerhoille sekä yksityisille muistamisesta.

Karjalan Erämessuilla kesäkuun alussa kumpelaiset edustivat Tunturilatua ja omaa kerhoaan koetellulla rutiinilla. Kumpe oli messuilla jo kuudetta kertaa ja seuraavia jo odotetaan ja osaston ilmettä kehitetään.

Suomen Ladun Leiripäivillä Nurmeksessa kumpelaisille lankesi järjestäjien toivomuksesta iltanuotion ja yhteislaulutilaisuuksien järjestelyt.

Arvo Kärnän loistavasti, ammattimaisella otteella vetämissä lauluilloissa oli yleisön osalta jymymenestys. Nuotiokahvi kelpasi ja kumpelaisten pyytämä ja savustama tuhatmääräinen muikkuläjä suorastaan ahmaistiin parempiin suihin.

Syyskuussa Kumpen kerhoviikko Susi-Kiisalla oli vähintään täysosuma. Vaellus tunturiylängölle antoi mieluisan yllätyksen. Kirje-Eanun takaiselta palsasuolta löysimme ja keräsimme 15.9. sankollisen erinomaisia hilloja. Yhdessä kerättiin ja myös nautittiin plättyjen ja aamupuuron kera.

Puutalkoitakin tehtiin kantamalla mäestä mittava läjä koivunrankoja saunan taakse kekoon.

Paluumatkalla koukattiin Kaarasjoen saamelaismuseon ja Koutokeinon hopeapajan kautta Susi-Kyröön viettämään Veli Hirvosen synttäreitä.

Kyllä savolaiset osaavat! Vierailu Njealljen järjestämiin Susiaisiin ja syyskokoukseen Partaharjulle ei jää unohduksiin. Uusien susien ja vanhojenkin vihkimystilaisuus ja etenkin iltajuhla olivat hoidettu huumorilla, jonka

ainoastaan savolaiset hallitsevat. Kaiken kaikkiaan onnistunut tilaisuus ja myös edullinen. Aito savolainen vinoilu oli peräti ilmaista!

Kumpelaisten syyskokous ja pikkujoulu järjestettiin Nurmeksessa, Rinnekartanossa. Kerhomme jäsenen, Aili Hilanteen Rinnekartano on lämminhenkinen ja kaunis vierailupaikka muillekin kerhoille ja Tunturiladun jäsenille. Runsaslukuinen kerholaisjoukkomme vietti siellä riemukkaan pikkujoulun. Jouluherkut maistuivat ja kumpelaisnaisten vatsatanssiakin saimme seurata melkein nauruun läkähtyen.

Tulevan kauden toimintasuunnitelmassa, joka lähetetään kaikille kerholaisille, ilmenee kaikki tapahtumat tarkemmin, mutta tässä muutamia tärkeimmistä:

2–4.2 Tunturiladun Talvipäivät Lohjan Kisakallion Urheiluopistolla.

Maalis-huhtikuussa Kumpen kevätkokous ja jäsentenväliset pilkkikisat jossain Pielisen rantamilla.

Toukokuussa osallistutaan pilkkikisoihin Enontekiöllä.

Kesäkuun alkupäivinä teemme retken Kolvanan Uuron rotkomuodostumaan Kontiolahdelle.

Heinäkuussa osallistutaan Karelia-soutuun ja Liperin Suvisoutuun.

Tunturiladun Kesäpäivät Jyväskylän lähettyvillä. Tästä tarkemmin tässä lehdessä.

Ennakkokaavailuissa kumpelaisille on syksyn Tunturiladun juhlasusiaiset Susi-Kyrössä. Menemme sinne linja-autolla jäsenetuhintaan. Menomatkalla pysähdymme pariksi päiväksi Pelkosenniemen Pyhätunturilla. Nousemme Seitakeron huipulle 10.9. klo 12.00 Tunturiladun 50-vuotis juhlavuoden kunniaksi.

50 tunturilatulaisten ryhmää nousee yhtä monelle huipulle eri puolilla Saamenmaata. Varatkaa lomaa ajalle 9-15.9.96!

Kumpelaisten jäsenmäärä lisääntyy tasaisesti, mikä on merkki siitä, että toimintamme herättää kiinnostusta lapinhenkisten keskuudessa.

Kiittäen tervehtien

Reijo

PIEKSÄMÄKI
MIKKELI VARKAUS
NJEALLJE

Njealljen kuulumisia

Haikein mielin palasin Pieksämäeltä Susiaisista, vaikka ne olivatkin onnistuneet hyvin. Meitä Tunturilatulaisia oli siellä n. 210 ja yhdessähän me teimme tilaisuudesta sellaisen ikimuistettavan ja lämminhenkisen. Kiitos teille kaikille mukanaolleille.

Niin, mikä sen haikeuden aiheutti? Aallon Eskohan siihen syypää oli . Hän kertoi jättävänsä puheenjohtajan tehtävät 10 ansiokkaan toimintavuoden jälkeen. Hyvin Esko on meitä luotsannut. Hänen oli hyvä jatkaa Pekan ja Eilan viitoittamaa polkua "parhaan" porukan kanssa. Porukkamme on helposti innostuvaa ja toimeen panevaa joukkoa. Huumoria on riittänyt toisillekin jakaa ja ehkäpä se on ollut yksi meitä yhdistävä voima.

Toinen yhteishengen luoja ovat kerhoiltamme sekä yhteisesti "omalla" bussilla tehdyt matkat. Toiminta on ollut monipuolista ja niihin on osallistuttu suurin joukoin. Ainoa kaikertava piikki jokavuotisessa toimintasuunnitelmassa on tuo Linnasaari. Vain kahdesti sinne on retki tehty. Jälleen Linnasaaren retki on suunnitelmissamme toukokuun lopulla ja jotta se toteutuisi, päätämme kutsua naapurikerholaisia mukaan. Tarvitsemme nimittäin soutajia kirkkoveneeseen!

Savolaisethan itse tuppaavat hoitamaan vain piällysmiehen tehtäviä! Syyskokouksen pidimme marraskuussa ja kerhomme puheenjohtajaksi valittiin Kauko Olkkonen Mikkelistä. Tukea hän meiltä pyysi ja varmasti hän sitä meiltä tulee saamaan.

Talvipäiville tulemme linja-autolla. Auto lähtee Varkaudesta ja kyytiin mahtuu muitakin kuin Njealljelaisia.

Maaliskuussa vietämme hiihtoviikkoa Välikoskella. Huhtikuun alussa jos jäät kestävät on suunnitelmissa hiihtoretki Saimaalle.

Toukokuulle suunnittelimme (maasto)pyöräretken. Ellei maastopyöriä ole kaikille, lähdemme tavallisilla pyörillä. Mitä siitä tulisi jos jotkut maastopyörän kymmenine vaihteineen ajelisi mäet ylös suitsait ja toiset työntäisivät tai kantaisivat tavallista pyöräänsä. Itkuhan siinä pahimmassa tapauksessa tulisi.

Kesäkuun 11 päivä alkaa kanoottiretkemme Virtasalmelta.

Loppukuusta tapaamme sitten Suomen Ladun Leiripäivillä Mikkelissä. Kuukausittaiset kerhoillat jatkuvat ja tietopuolista ohjelmaakin pyrimme kahvittelun ja rupattelun lomaan saamaan.

Loppuvuoden toiminnasta kerromme seuraavassa lehdessä. Tiedoksi jo etukäteen, että lokakuussa järjestämme viikonloppukurssin, jossa aiheena on mm. hengissäselviytymisasia (survival).

Toisena tietona, että juhlasusiaisiin syyskuussa lähdemme omalla bussilla. Jos kyytiin haluatte soitelkaa tai kirjoitelkaa.

Susiaisten luontopolulla oli kysymyksenä: Mitä tarkoittaa: ISV?. Se ei tarkoittanut "ilmaista sauna vuoroa" ei "iloiset savolaiset väärtit" eikä "ihan savolaisia viisauksia" vaan oikea vastaus oli "ilmaisen savolaisen vinoilun".

Monia muitakin ehdotuksia tuli, mutta ei yhtään ihan oikeaa. Toivottelen Teille kaikille hyviä hiihtohaluja ja punaisia poskia. Talvipäivillä tavataan...

Ritva

Login kuulumisia

Näin on vuosi taas lopuillaan. Retket on tehty ja iloisista ilmeistä sekä puheen sorinasta eri tilaisuuksissa voi päätellä, että kerholaisemme ovat pitäneet näkemästään ja kokemastaan.

Kiitokset Oktalle kesäpäivistä ja Njealljelle susiaisista viihdyimme molemmissa.

Edeltäjäni Maisa lupasi kerholaisille, ettei talkoita vuonna 1995, vaan keskitymme pelkästään retkeilyyn, eihän sitä noin vain onnistu heittämään vapaalle. On tehty ahkioita kesän aikana, myös puutalkoita aina Susikyrössä asti.

Tulevan vuoden ohjelmassa TL:n juhlavuosi näkyy hallitsevasti. Talvipäivillä käymme ilman muuta. Login hiihtoviikko päättyy sopivasti Muotkan Ruoktun yhteiseen iltaan. Toukokuussa on oma juhlavuoden tapahtumamme Helahoitoa pyöräillen 16–19.5. Tervetuloa.

Myös syksyn susiaisiin keräämme bussikuormaa. Unohtamatta tietenkään kevätkokousta ym.

Kerhomme oma toimintasuunnitelma valmistuu vuodenvaihteeseen mennessä.

penajussi

OVTSI

Ovtsin kuulumisia

Nyt se on sitten totta!

Tunturiladun viidennen tukikohdan rakennuslupa on saanut lain voiman. Ovtsi on etsinyt sopivaa erähenkistä tonttia jo 80-luvun alkupuolelta saakka rakentaakseen ainakin laavun yhteiseen käyttöön. Nyt on jo ensimmäiset pikkujoulut omassa laavussa pidetty ja lumihangesta pilkottaa 19 kpl uuden uutukaisia pilareita, jotka saimme viime hetkellä ennen pakkasia valettua. Pilareille alkaa pian päivän pituuden sen salliessa nousta lopullista paikkaansa odottanut hirsinen kämppä.

Toponen palveli erinomaisesti aikansa, josta kiitos isäntäväelle.

Vaikka vuosi 1996 on moninkertainen juhlavuosi (TL 50 v ja Ovtsi 20 v) moninc tapahtumineen, niin kerhoiltojakaan emme unohda. Tammikuussa saamme nähdä ja kuulla millaista oli vaeltaa Kanadan erämaissa. Helmikuussa saamme oppia kalankäsittelystä retkiolosuhteissa. Maaliskuussa teemme hyviä päätöksiä kevätkokouksessa. Huhtikuussa huhuilevat pöllöt luontokuvissa. Toukokuu on varattu leirirakennelmille ja paikkahan on tietenkin uusi tukikohtamme Pienen Harisen rannalla Laukaan Valkolassa.

Muistapa muuten tarkkailla Keskisuomalaisen seuratoimintapalstaa torstaisin. Siitä saat ajan tasalla olevaa tietoa kerhoilloista ja muistakin tapahtumista.

Vuosi 1996 tulee olemaan kerhomme jäsenille todella työntäyteinen. Talkoita on monenlaisia ja kaikkien työpanosta tullaan tarvitsemaan rakentamisessa, kesäpäivien järjestelyissä ja monenmoisissa yhteisissä tapahtumissa. Tule mukaan – soita – kysy. Tule jalan tai autolla, hiihtäen tai kelkalla, tärkeintä on että tulet ja osallistut.

Pauli H

TSIETSA

Tsietsan kuulumisia

Tervehdys tunturilatulaiset!

Ensimmäiset kilometrit tämän talven lumilla on jo koluttu. Samoin perinteinen kaamosvaellus. Terveiset vaan upeasta talvesta.

Kesä mennä vilahti tälläkin kulmalla Suomen maata. Retkeilimme ja matkailimme kuka missäkin päin maailmaa.

Syyskokouksen ja pikkujoulun pidimme Iisalmessa kotiseutumuseossa. Oli oikein jouluinen ympäristö.

Syyskokouksessa tehtiin toimintasuunnitelma tulevalle vuodelle. Meillä se kulkee tuttua rataa: – hiihtoretki kämpällemme Taivalmäkeen maaliskuun 9-10 päivinä, hiihtovaellus Muotkan tuntureille "Kotakahvien" jälkeen ja vaellustapahtuma toukokuun 26 päivänä Taivalmäessä. Tätä tapahtumaa yritämme saada näkyviin paikallisissa lehdissä Tunturiladun 50 vuotistoiminnan merkeissä. Kesän aikana teemme retkiä lähiympäristöön ja lokakuussa on sitten perinteinen karpaloretki Tiilikan kansallispuistoon.

Osallistumme toki Tunturiladun tapahtumiin eteläisessä Suomessa ja Lapissa.

Tervetuloa muutkin tunturilatulaiset kerhomme tapahtumiin. Yhteystiedot toisaalla tässä lehdessä.

Kaamoksen kirkkaus ja värit silmissä. Vieläkin.

Raili

VIHTTA

25-vuotiaan Vihttan kuulumisia

Kerhon puheenjohtajana on ollut Marjut Nummela, ja sihteerin pestin peri allekirjoittanut Westergårdin Pirkolta. Kiitokset Pirkolle ja muille kerhotoimikuntalaisille avusta vuoden varrella.

Syyskokouksessa valittiin Marjut edelleen vuodelle 1996 meitä luotsaamaan. Kerhotoimikuntaan valittiin lisäksi Teuvo Malin (rah.hoit.), Anneli Mattila, Pentti Heinola, Reima Luukkanen, Terttu Thölix , Pirkko Westergård, Elvi Sundström (emäntä) ja Kaija Mariapori (siht.).

Vihtta perustettiin 25 vuotta sitten, sen kunniaksi tarjottiin syyskokouksessa juhlakahvit.

Kirjoittelen tätä kerhon pikkujoulun jälkitunnelmissa ja päällimmäisenä mieleen tulee ajatus: ilo on yhdessä olla. Mennyttä vuotta muistellessa paikallisesta toiminnasta nousee mieleen vapunaattona Raippaluodon ulkosaaristoon tehty retki. Sää ei meitä suosinut auringolla, mutta komealla myrskysäällä saimme tutustua luonnon voimiin. Päivä oli elämys.

Kaikki eivät voi lähteä Lappiin ja eteläisessä Suomessa on myös paljon nähtävää; otimme siis kansallispuistot kohteiksi. Kesäkuun alussa olimme Isojoen-Honkajoen-Kauhajoen tienoilla Lauhanvuoren kansallispuistossa. Onneksemme saimme siellä oppaaksemme eläkkeellä olevan metsänvartijan, joka kierrätti meitä mielenkiintoisissa paikoissa, joihin emme olisi omin päin osanneet.

Montako kansallispuistoa on Parkanossa? No, Seitsemisen. Siellä olimme lokakuun lopulla viikonloppuretkellä. Tukikohtana oli entinen tukkikämppä, jossa vietimme iltaa öljylamppujen ja kynttilöiden tuikkeessa saunoen, uiden ja lättykestein. Kansallispuistokierroksemme jatkuu ensi kesänä Helvetinjärvelle Ruovedelle. Uuden vuoden toimintaa on alustavasti suunniteltu. Vuosi aloitetaan hilpeästi, Seinäjoella on nimittäin tammikuussa Piukat paikat.

Pirkko vetää retkitoimikunnan vaelluksen Ivalosta Talaksen maisemiin huhtikuulla. Tammikuulla aloitamme paikalliset sunnuntaihiihdot, jos ja kun ... Käydään myös laskettelemassa Seinäjoella tai Lapualla, vihttalaisia on näet myös Seinäjoella puheenjohtajamme Marjutin ansiosta.

Helmi-maaliskuulla teemme viikonlopun hiihtoretken jonnekin, viimeksi olimme Vuokatissa. Syksyn kohokohdaksi nousee vihttalaisille varattu ruskaviikko Susi-Kiisalla ja susiaiset Susikyrössä.

Tulevana vuonna näymme myös Talvipäivillä, Kesäpäivillä ja Susiaisissa. Näin olemme päättäneet!! 50-vuotisjuhlia vietämme myös täällä lakeuksilla, saas nähdä mitä keksitään.

Kaija Mariapori

Sudet 1995

TUNTURISUDET 1995

		vaellukset	käynnit	huiput
1591	ALAPURANEN SIRPA	10	14	48
1592	ALTONEN RIKU	18	-	25
1593	ANNUS ALEXANDER	50	-	yli 60
1594	ARVO PENTTI	7	12	n. 20
1595	HAKKARAINEN ILMARI	9	20	paljon
1596	HÄME JUHANA	4	21	16
1597	JOKINEN REIJO	5	19	22
1598	LAINE JORMA	45	-	30
1599	MANNER HELENA	11	5	24
1600	MARTTILA JUHANI	5	12	30
1601	PIISPANEN PÄIVIÖ	9	7	30
1602	SALMELA KARI	25	monia	18
1603	SAVOLAINEN TOUKO	5	3	15

Johtokunta kokoontui vuonna 1995 10 kertaa. Esittelen tässä kokouksissa 7-10/95 käsiteltyjä asioita.

- Tilataan Martinilta takoleuku-niminen puukko Tunturiladun kiitosesineeksi
- Hankitaan juhlavuoden juhlaesineeksi tunturilatulaisille myytäväksi kuksa, jonka kylkeen kaiverretaan Tunturilatu 1996, 50 v. Kuksaa on tarkoitus myydä Tunturiladun tilaisuuksissa ja suuremmissa erissä kerhoille edelleen toimitettavaksi.
- Perustietoja retkeilijälle kansio uudistetaan vanhentuneiden tietojen osalta ja tämän jälkeen otetaan 100 kappaleen painos.
- Todettiin, että Tunturiladun kämppien rahalippaiden avaimia on kaksi, joista toinen on kämppäisännällä ja toinen Tunturiladun tallelokerossa pankissa.
- Myönnettiin 230 markkaa juhlavuoden haastattelunauhan valmistamiseksi. Tarkoituksena on haastatella Tunturiladun vanhempaa jäsenistöä entisajan retkeilystä.
- Hyväksyttiin uuden susiarvon nimeksi Outasusi ja hyväksyttiin ko arvolle merkki.
- Päätettiin järjestää 50-vuotisjuhlien yhteydessä tunturilatulaisten harrastenäyttely, jossa voidaan esitellä käden taitoja.
- Suomen Ladun syysliittokokous pidettiin Vuokatin Urheiluopistolla, joka täytti samaan aikaan 50 vuotta. Tunturiladun edustajat vievät Tunturiladun onnitteluadressin opistolle.
- Hyväksyttiin Tunturiladun hopeiseksi ansiomitaliksi kilpailuehdotus nimimerkillä "Tsohkka"
- Päätettiin anoa vuoden 2000 EräSM-kilpailujen järjestämisoikeutta Suomen Ladulta sitten kun johtoryhmän kokoonpano on selvillä. Kokouksissa on käsitelty myös sekä juhlavuoden- että järjestöasioita, joita selvitellään toisaalla lehdessä.

Retkeilyllistä ja antoisaa Tunturiladun juhlavuotta 1996 toivoo

Marita

IKÄSUDET

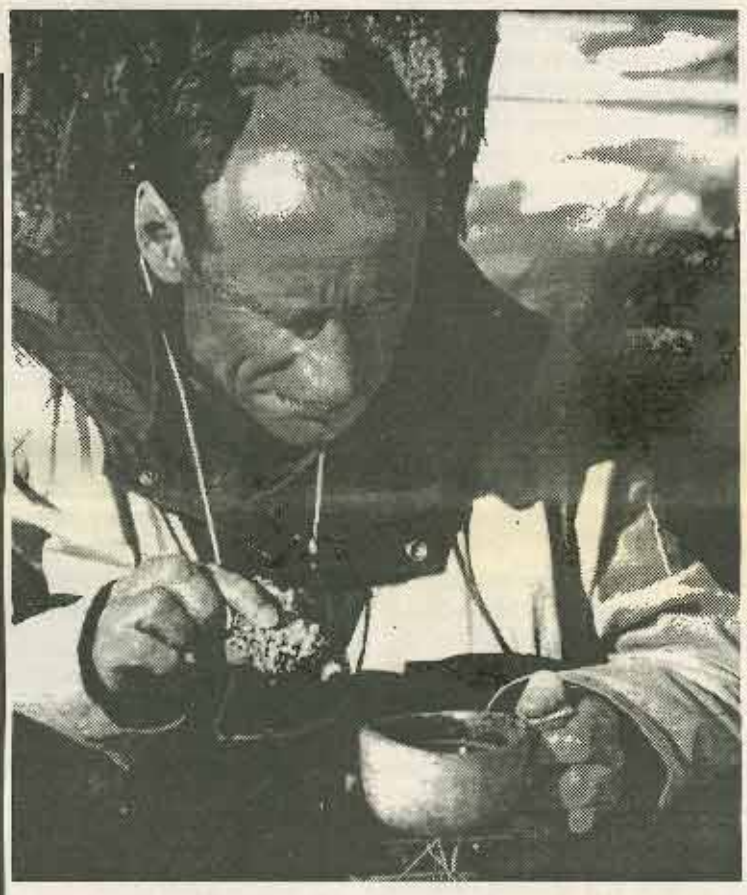
78 PAAVO KRAMSU

Paavo Kramsu on syntynyt Pohjanmaalla. Tunturiladun jäsen -76 (Siilinjärvi), Login jäsen -78, Tunturisusi N:o 1334 -80.

Paavo on ollut mukana kaikissa mahdollisissa Tunturiladun talkoissa ja tapahtumissa. Lasten ja aikuisten retkikurssit ja Login retket ja vaellukset Lappiin, Jäämeren rannoille, Norjan jäätiköille, Ruotsin tuntureille ja Itävaltaan asti ovat Paavon turvaamia. Moninkertaisena Jukolan kävijänä ja suunnistuskurssien pitäjänä hänen matkassaan on aina turvassa.

Oman kerhomme mittavissa talkoohommissa Paavo on kantava voima, mies, joka tekee enemmän kuin puhuu.

79 KYÖSTI LAMMINJOKI

Kyösti Lamminjoki, paremmin tunnettu Kösänä, on Tunturilatulainen vuoden 1969 alusta. Hän innostui heti susiaatteesta, sillä hän on susi vuodesta -69 ja johtajasusi vuodesta -73. Johtajasuden harrastusnäytteen hän teki haastattelemalla Inari-Angeli tien vaikutuspiirissä olevia ihmisiä.

Tunturikerho Kavtsissa hänellä oli pitkäaikainen ja tuloksekas työrupeama ensin kerhotoimikunnassa ja sitten puheenjohtajana.

Tunturiladussa hän on ollut johtokunnan jäsenenä sekä puheenjohtajana.

Kavtsissa toimiessaan hän oli luomassa retkikoulutustoimintaa, joka myöhemmin Tunturiladussa hänen johdollaan jalostui Perustietoja retkeilijälle-kansioksi sekä Eräretkeilyn kesä- ja talvikursseiksi. Niin Kavtsissa kuin Tunturiladussan on hän tuonut uudistuksia ja täsmennyksiä järjestötoiminnan muotoihin.

Viime vuosina Kyöstin ympärillä on aika ajoin leijaillut lasikuituhartsin pistävä haju merkkinä hänen ansiokkaasti vetämistään ahkio- sekä kanoottiprojekteista. Ahkioprojekteista mainittakoon, että yhteistyössä eräiden muiden kanssa hän suunnitteli Kavtsille oman oivan ahkiomallin ja vetosysteemin.

Muista tehtävistä voidaan mainita Erä SM-94 kilpailujen tehtävätoimikunnan johto sekä osallistuminen lukemattomiin talkoisiin ja tempauksiin aikaa ja vaivaa säästämättä sekä vaellusten vetäminen kavtsilaisille.

Eräretkeily talvella telttaillen on Kösän sydäntä lähellä. Hän on vuosien varrella kehittänyt entisen Soputeltan pohjalta tähän harrastukseen sopiva "Kösäkkö"-talviteltan. Myös retkikeittimet ovat Kyöstin rakas harrastus. Lukematon on se keittimien määrä joka häneltä löyttyy ja joihin hän on tutustunut periaatteella pura ja kokoa. Hän jakaa myös innostuneesti tietoa muille tunturilatulaisille.

Kyösti ei ainoastaan vaella Lapissa, vaan retkeilee ympäri Suomea, kuntoilee määrätietoisesti sekä osallistuu useisiin vaelluskilpailuihin mm erävaelluksen SM-kilpailuun. Retkeilyllisten ansioiden lisäksi mainittakoon Kösän "herkempi" harrastus: taidokkaiden kärsivällisyyttä ja näppäryyttä vaativien kuivakukkakorttien valmistaminen.

Jäsenmaksuasiaa

TUNTURILADUN JÄSENMAKSUT VUODELLE 1996

Ainaisjäsen	**1200** markkaa
I-perheenjäsen	**100** markkaa
II-perheenjäsen	**60** markkaa
Lapsijäsen alle 16 v	**10** markkaa

JÄSENMAKSUN ERÄPÄIVÄ 24.1.1996

Suomen Ladun määräämä jäsenveron maksupäivä on 15.3.96. Siihen päivämäärään mennessä Tunturiladun tulee ilmoittaa maksaneiden jäseniensä kokonaismäärä. Näin ollen jäsen, jonka jäsenmaksusuoritus ei ole tullut Tunturiladun tilille helmikuun loppuun mennessä, putoaa pois Suomen Ladun rekisteristä. Maksun tultua myöhemmin tilille jäsen otetaan uutena jäsenenä rekisteriin.

OSOITTEENMUUTOKSET

Pankin lähettämään jäsenmaksupankkisiirtoon tehdyt osoitteenmuutokset ja muut muutokset eivät välity jäsensihteerin tietoon, siis muutoksista ilmoitus jäsensihteerille.

Toivotan teille kaikille tunturilatulaisille

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!

Jäsensihteeri

Kämppäasiaa

Kämppien jätehuollon hoitaminen vaatii oman huomionsa, joten muutama sana tästäkin asiasta lienee paikallaan. Asiat ovat yleensä suht´koht´ kunnossa, toivomisen varaakin on.

Susikyrö, jonka pihalle pääsee autolla, on helppo hoitaa muihin kiinteistöihin verrattuna. Enontekiön kunnan kanssa on sovittu kaatopaikkajätteiden (mm. muovit ja palamattomat jätteet) viemisestä Ylikyrössä olevalle kaatopaikalle. Enontekiön kunta perii – samoin kuin Inari ja Utsjokikin – vuotuisen jätteenhoitomaksun kuntien alueilla olevilta kiinteistöiltä. Susikyrön kävijöiltä toivotaankin omatoimisuutta, että he kuljettaisivat täyttyneet säkit Ylikyrön kaatopaikalle. Se on muutaman kilometrin päässä Ketomellan tien varrella.

Susi-Kiisalla ja -Talaksella tilanne on toisenlainen: Näillä kämpillä täytyy jätteet mahduttaa niille varattuihin monttuihin. Montun kaivaminen on aina suuritöinen tehtävä, varsinkin Susi-Kiisalla erittäin kovasta ja kivisestä maasta johtuen. Siksi olisikin hyvä, että montut täyttyisivät mahdollisimman hitaasti. Jokaisella kämpällä on peltipurkkien litistämistä varten varattu 'leka ja alasin'. Tyhjentyneet, paljon jätemontussakin tilaa vievät muovipullot ja -kanisterit on helppo viedä mennessään pois!

Kaiken palavan jätteen voi polttaa, ei kuitenkaan muovia eikä kuivamuonapusseja: niissä oleva alumiinifolio tukkii kaminoiden savutorvet!

Polttopuut hankintatalkoineen muodostavat suurimman osan kämppien korjaus- ja huoltokustannuksista! Siksi onkin toivottavaa että kaikki, jotka tukikohtia ja niiden palveluja käyttävät, suorittaisivat myös käyttömaksun. Se on tällä hetkellä 20 mk/vrk/henkilö. Johtokunnan tekemän päätöksen mukaan maksu on suoritettava kaikkien, majoittuipa sitten kämppään, asuntoautoon tai -vaunuun taikka telttaan.

Vuoden 1995 talkoot pidettiin Kiisalla. Edellisenä kesänä kaadetut puut karsittiin, aisattiin ja laitettiin kekoihin kuivumaan. Metsähallitukselta ostetut koivurangat pilkottiin ja pinottiin liiteriin. Susi-Kiisan polttopuutarve on turvattu pariksi kolmeksi vuodeksi, Pekka korjautti johdollaan nimikkokamminsa painuneet seinät.

Paluumatkalla poikettiin Susikyrössä korjaamassa keittokatoksen vuotava katto. Siihen laitettiin uusi huopa. 'Susi-Oskarin' molempiin tuulikaappeihin on laitettu lämpöeristetyt poistoilmahormit, joilla pyritään estämään kosteuden tiivistyminen sisäkattoon.

Lokakuussa vietiin Kiisalle uusi kiuas puhkipalaneen tilalle. Susikyrön vanhan kämpän keittonurkkauksen työpöydät päällystettiin filmivanerilla. Sekin oli palanut puhki!

Korjaustöissä on tehty vain se välttämätön mikä edistää turvallisuutta ja viihtyvyyttä ja estää rakennusten rappeutumista!

Kiitokset kaikille talkootöihin osallistuneille sekä myöskin niille, jotka ovat osallistuneet ja osallistuvat talkoisiin maksamalla käyttömaksun!

Tulevan kesän talkoot pidetään Susikyrössä syyskuussa. Juhlasusiaisten valmistelujen lisäksi on hankittava seuraavan talvikauden polttopuut. Siksi toivotaankin runsasta osanottoa talkoisiin, että saataisiin hommat hoidettua ja vietyä juhlat onnistuneesti läpi. Talkooajankohta ilmoitetaan myöhemmin lehdessä.

Susikyrön tie pidetään auki tänäkin talvena!

Havaitsemistanne vioista ja puutteista ilmoittakaa suoraan allekirjoittaneelle!

HYVÄÄ ALKANUTTA VUOTTA!

Seppo Björkengren

Menneenä syksynä ilmestyi Enontekiöön v 1948 muuttaneen opettajan **Yrjö Kortelaisen** muistiinpanoista hänen poikansa Esko Kortelaisen kokoama *Entistä Enontekiötä* -niminen kirja.

Siinä kirjoittaja kuvaa matkoillaan tapaamiaan Enontekiön eri kylien merkkihenkilöitä, entisajan elämäntapoja ja luontoa. Kirjoittaja kertoo tavanneensa henkilöitä, jotka muistelivat entisaikoja ilman valehtelun sivumakua.

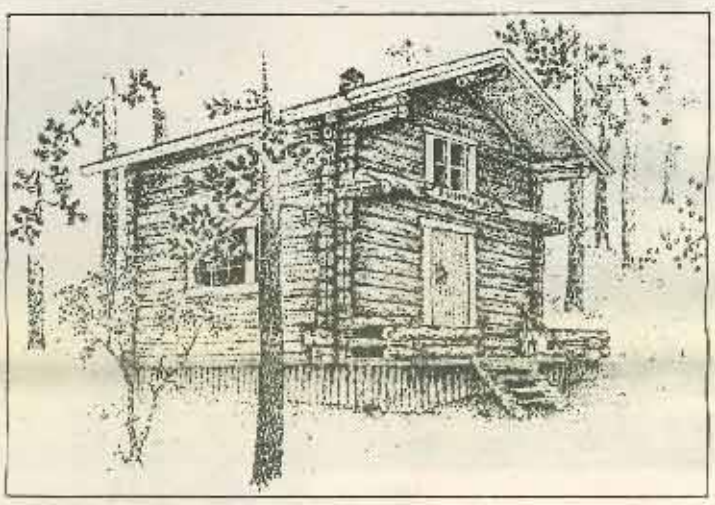
Humoristinen, vanhoja sanontoja sisältävä kirja on mielenkiintoista luettavaa, tuleehan sen sivuilla vastaamme mm Kyrön Oskari kävellen vötkyilevällä tyylillään, puhellen laupiaalla äänellään. Hänen kaimansa Mutkavaarasta taas haastelee törisevään tyyliin.

Sydämen lämpöä on mm kuvauksessa kirjoittajan tullessa Oskarin pimeään "pirttiin". Ketään hän ei nähnyt, mutta aisti kuitenkin sisällä olijat ja ojennellessaan kättään pimeyteen, sieltä aina tartuttiin siihen sydämellisesti. Kirjan mustavalkoisten kuvien rikkaus on niiden aitoudessa aikansa ihmisiä ja elämää kuvaavina.

Kirjaa voisi luonnehtia historiallis-kansatieteelliseksi teokseksi, mistä henkii se elämäntyyli, josta me usein puhumme, mutta joka on saavuttamattomissamme.

Kirjan sisältöön tutustuminen avartaa varmasti meidän tunturilatulaistenkin näkemyksiä entisajan ihmisten elämästä meillekin tutuissa maisemissa.

Kyösti Lamminjoki

KÄMPPÄKORTTEJA MYYTÄVÄNÄ

Tunturiladun kämpistä tehtyjä kortteja on myytävänä hintaan 1,50 mk/kpl. Sadan erissä á 1 mk. Korttien aiheina ovat Kyrö, Kiisa ja Talas. Kortit on piirtänyt Pentti Luostarinen.

Tunturiladun maksujen ohjeet

Näin vuoden alussa on varmasti syytä kerrata sekä uusille toimihenkilöille ja muille jäsenille tiedoksi maksuliikennettä koskevia asioita.

Nyt tietokoneaikana on valitettavasti pankin välittämä tiedonkulku hieman vaikeutunut, ainakin järjestöasioissa, jos on paljon myönteistäkin tapahtunut mm. uusien toimintojen myötä. Joten olisi toivottavaa ottaa huomioon pyydettyjä, käytännön sanelemia toivomuksia niin jäsenmaksu-, kämppä- kuin muissakin pankkiliikenteen suorituksissa. Niin sanottu kuittiaika on historiaa, eikä tositteet enää välity pankin kautta.

Kämppämaksut – kiinteistöjen käyttömaksut. Kämpillähän on rahalippaat, joihin voi suorittaa johtokunnan esittämän minimimaksun (20,-/vrk/henkilö.) paikanpäällä tai ottaa kämpältä viitteellisen pankkisiirron ja sillä suorittaa maksun pankkiin.

Kämppien viitenumerot ovat: Susikyrö 505, Susi-Talas 602 ja Susi-Kiisa 709. Tilimmehän on PSP 800015-135331. Jos lomake unohtui kämpälle tai olivat loppuneet, niin näillä tiedoin voit maksun suorittaa. Jos pankkisiirtoja ei ole kämpällä, niin ole ystävällinen ja ilmoita siitä jollekin TL:n toimihenkilölle.

Viitteellisellä pankkisiirrolla ei saa suorittaa muita maksuja kuin kyseessä olevan, sillä se tulostuu kokonaisuudessa viitteen osoittamalle kohteelle. Esim. jos Susikyröstä otetulla lomakkeella joku maksaa jäsenmaksun, niin se tulostuu viitteen 505 mukaan sen kämppämaksuun. Joten sekaannusta tulee ja maksaja ihmettelee miksei häntä jäseneksi huolita vai ovatkohan nuo TL:n toimihenkilöt huolimattomia. Pohdintaa, soittoja, kyselyjä, selvityksiä, ja selviäähän se useitten yhteydenottojen ja aikaa sekä rahaakin vievän työskentelyn jälkeen. Tämä selviää vain, jos maksaja on itse kyselyaloitteen tehnyt.

Viitteellisen pankkisiirron maksu tilille on myös halvempi vaihtoehto ja vuosisäästö on huomattava. Mikäli suorituksesi on viitteetön, niin merkitse ihmeessä lyhyt maininta mitä suoritus koskee. On monia maksusuorituksia joissa on vain maksajan (henkilö tai joku firma) nimi.

Jäsenmaksut Tunturiladun jäsenilläkin on jäsennumero ja tällainen rekisteri on annettu Postipankille, jonka toimesta tapahtuu "vanhojen" jäsenten jäsenmaksuperintä ja suoritukset menevät ensin Postipankille/jäsenmaksujen keräilytili, josta ne sovituin ajoin tulevat siirtona suoraan Tunturiladun ja kerhojen tileille. Jäsensihteeri saa listat suorituksista ja taloudenhoitaja näkee tiliotteelta samanaikaisesti suoritetun yhteissumman. Tämä tilinumero viitteineen on aivan eri kuin TL:n oma tili. Toivomus onkin, ettei näitä jäsenmaksuja suoriteta TL:n tilille 800015-135331, eikä mielellään Suomen Ladun toimistoon, sillä ne joudutaan tarkistelemaan ja sitten maksamaan kyseiselle keräilytilille, josta maksut aikanaan jälleen tulevat takaisin tilillemme.

Näin monien siirtojen jälkeen onkin jo jäsenmaksusta lohjennut aikamoinen pala pankkipalveluihin.

Jäsen, joka ei ole suorittanut maksuaan kyseisen vuoden aikana putoaa pois rekisteristä eikä ole enää jäsen, eikä sitten automaattisesti kirjaannu ja tuloudu kerholle vaikka hän tällä lomakkeella suorittaisi maksunsa heti seuraavan vuoden alussa. Tällaisia tapauksia oli juuri kolme, mutta nekin selvisivät yhteistyöllä muutamien kirjeiden, tositejäljennöksien ja soittoselvittelyjen jälkeen. Toivomus onkin, että ole huolellinen jäsen ja **maksa jäsenmaksusi eräpälvään mennessä** ja oikealle tilille, tämä takaa joustavan asioiden kulun.

Uudet jäsenet Uusien jäsenten ensimmäinen jäsenmaksusuoritus tapahtuu Tunturiladun tilille 800015-135331 ilman kerhon jäsenmaksua. Kerhon jäsenmaksu maksetaan tällöin suoraan omalle kerholle. Jatkossa se tulee sitten rekisterin kautta liitettynä TL:n jäsenmaksuun. Tämä koskee tietysti niitä kerhojen jäseniä jotka kuuluvat yhteisperintään. Uusi jäsen, joka ei kuulu mihinkään Tunturiladun kerhoon, maksaa Tunturiladun jäsenmaksun täyttäen pankkisiirtolomakkeen kaikki kohdat.

Jäsenmaksun maksamista varten tarkoitettuja pankkisiirtolomakkeita saa Tunturiladun jäsensihteeriltä ja kerhoilta.

50-vuotisjuhlavuotemme johdosta tulee myyntiin uusia artikkeleita mm. riipuskuksa ja Tunturiladun juhlakirja, joista tarkemmin myöhemmin. Mutta nyt juhlavuotemme kunniaksi jokaisen tunturilatulaisen retkeilyasua koristamaan jäsenmerkkimme (vain 10,- kpl), näitä saa tilata allekirjoittaneelta sekä niitä myydään TL:n yhteistilaisuuksissa. Yhteyksiä odotellen (Yhteystiedot siv.2).

TOIVOTAN KAIKILLE HYVÄÄ JA LIIKUNNALLISTA JUHLAVUOTTA 1996!

Terttu
talousvastaava

Tunturiladun johtokunta ja vastuualueet sekä toimihenkilöt 1996

Jorma Laine,
retkitoimikunta

Kyösti Lamminjoki,
puheenjohtaja

Tapani Paavola, varapj.,
susiaiset 1996

Ritva Loimio,
saamelaisasiaintoimikunta

Marja-Liisa Mäki,
kerhoasiat

Antti Nikula,
järjestötoimikunta

Marjut Nummela
nuorisoasiat

Veijo Taavitsainen,
susivaliokunta

Marita Maula,
sihteeri

Esko Sepponen,
kämppätoimikunta

Terttu Hokkanen,
taloudenhoitaja

Antti Karlin,
toimitussihteeri

TOIMIKUNNAT

Julkaisutoimikunta:
Antti Karlin pj., Hannu Hiltunen, Kyösti Lamminjoki, Marita Maula ja Matti Rekola

Järjestötoimikunta:
Raimo Niklander pj., Anna-Liisa Hietala, Antti Nikula ja Eila Vilen

Koulutustoimikunta:
Antti Reeni pj., Hannu Maula ja Hanna-Mari Sinilehto

Kämppätoimikunta:
Seppo Björkengren pj, Unto Flinkman, Lauri Kuukkanen, Tapani Oksanen, Raili Partanen ja Raimo Rautjärvi

Retkitoimikunta:
Jorma Laine pj., Tage Lampen, Ari Linkolehto, Esko Sepponen ja Pirkko Westergård

Saamelaistoimikunta:
Ritva Loimio pj., Kauno Laine

Juhlakirjatyöryhmä
Raimo Niklander pj. Hannu Hiltunen, Paavo Kihlberg, Kyösti Lamminjoki, Yrjö Suuniittu ja Antero Tarvainen

50-vuotisjuhlatyöryhmä
Jorma Alapuranen pj., Sirpa Alapuranen, Vappu Hietala ja Matti Reittamo

Työvaliokunta:
Kyösti Lamminjoki pj., Terttu Hokkanen, Marita Maula, Marja-Liisa Mäki ja Tapani Paavola

Susivaliokunta:
Väinö Martikainen pj., Jorma Alapuranen, Eila Mäntynen, Marita Maula, Olli Mettälä ja Veijo Taavitsainen.

Yhteys toimikuntiin

Julkaisutoimikunta
Antti Karlin, Sundholmantie 194, p.k. 922-841 4418
23500 UUSIKAUPUNKI

Järjestötoimikunta
Raimo Niklander, Kaskitie 20, p.k. 90-754 1968
00630 HELSINKI

Koulutustoimikunta
Antti Reeni, Isokäyrä 8, p.k. 914-366 12,
11100 RIIHIMÄKI

Kämppätoimikunta
Seppo Björkengren, Kesäkatu 22, p.k. 958-420 083,
76100 PIEKSÄMÄKI

Retkitoimikunta
Jorma Laine, Lentävänniemenk. 2 A 9, p.k. 931-346 2960,
33410 TAMPERE

Saamelaistoimikunta
Ritva Loimio, Puistotori 6 as 16 p.k. 941-615 282
40100 JYVÄSKYLÄ

Susivaliokunta
Väinö Martikainen, Atomikatu 5 A 3, p.k. 931-184 148
33720 TAMPERE

Työvaliokunta
Kyösti Lamminjoki, Graniittitie 15 as 21, p.k. 90-376 845
00710 HELSINKI

Juhlakirjatyöryhmä
Raimo Niklander, Kaskitie 20, p.k. 90-754 1968
00630 HELSINKI

50-juhlatyöryhmä
Jorma Alapuranen, Valliokalliontie 5-7 A 4, p.k. 90-5120378
02600 ESPOO

Ovtsi rakentaa

Rakennusprojektia käynnistämässä 17. 10.95 (vas-oik.) Risto Vuolle-Apiala, Paavo Kärkkäinen ja Lauri Kuukkanen.

Peruskiven muurauspuuhassa Panu ja Unto 30.10.1995.

Teksti ja kuvat:
Irma & Pauli Hulkkonen

Tunturiladun Nuorten leiri 22.–30.7.-95

Leirin toteutus Tunturikerho Vihtta, tukikohtana oli Susikyrö

Osanottajina Vaasan ja Seinäjoen alueen nuoret Marika Ahoniska, Maria Leppilahti, Mikki Hautamäki, Jonas Jalava ja Ville Pitkäkangas. Aikuisia Marjut Nummela, Pirkko Westergård ja pehtooriksi lupautui Kalevi Kanerva Tunturikerho Logista.

Vaellukset/yöretket

I Susikyrö-Montelli-Luomanlaavu-Montelli-Susikyrö.

II Susikyröstä autolla Pallaksen opastuskeskukseen. Viittatietä Vatikurun yläjuoksulle, johon leiri. Käynti Taivaskerolla – takaisin opastuskeskukseen ja autoilla Susikyröön.

Nuoret olivat ensimmäistä kertaa tunturissa. Kaikki oli uutta ja ihmeellistä. Susikyrö ympäristöineen tutkittiin tarkasti. Sauna ja järvi uinti/kahluuretkineen oli kaikkien muiden paitsi Kalen suosiossa. Kalen mielestä vesi oli märkää ja kylmää. Ville, Mikki, Jonas ja Maria löivät varmaan Susikyrön uintiennätykset.

Yöretket tunturiin, telttojen pystytys ja ruokailut ulkona sujuivat kuin vanhoilta tekijöiltä. Omien ruokailuvälineiden pesu ja tavaroiden pakkaus kävi nopsasti.

Taivaskerolle kiivetessä Ville ihmetteli, etteikö täällä tehdä muuta kuin kävellään.

Jonas ennätti kiertää useimmin huipun kameroineen, samoin Mikki oli innokas kuvaaja ja löysi luntakin – heinäkuussa.

Maria ainoana uskalsi Vatikurun kylmään veteen uimaan: Virkistävää, totesi reipas tyttö ja juoksi sääskiä karkuun telttaan.

Ilmat olivat helteisiä ja sääskiä oli todella paljon. Ne eivät kuitenkaan lannistaneet näitä nuoria, vaan reippaasti marssittiin kauniissa tunturissa.

Viikko vierähti nopeasti. Juhlaillallinen syötiin Vuontispirtin herkkupöydästä ja jälkiruokajäätelöä mahtui 10 palloa jokaiseen nuoreen retkeilijään.

Kotimatka tehtiin Rovaniemen kautta ja tutustuttiin Arctikumin nähtävyyksiin. Siellä vierähti useampi tunti ja aika loppui kesken. Eniten kiinnosti tietokeskus ja moottorikelkka.

1997 lähdemme Haltitunturille. Nuoret leiriläiset kiittävät Tunturilatua, Tunturikerho Vihttaa, nuorten vanhempia ja Kalevi Kanervaa avusta onnistuneeseen retken toteutumiseen.

Marjut Nummela & Pirkko Westergård

"Pehtoori" Kale vei kalamiehet järvelle.

Saavutettiin ensimmäinen määränpää Hotelli Montelli. – Otti vähän voimille. Teltat pystytettiin Vatikurun lähelle.

Marja, Mikki, Jonas, Marika ja Ville lähdössä ensimmäiselle yöretkelle tunturiin.

Susikyrössä selvittivät Kale ja Marjut Villen uistimen takkuuntuneen siiman.

Pojat paljakassa. Sääskiverkot olivat välttämättömiä varusteita.

Lapin Matka 22.-30.7.1995

Olin ensimmäistä kertaa lapissa. Olimme kahdella veneellä ja mukana oli eväät mahtavat. Siellä oli hauskaa ja minun mielestäni uudestaan. Hauskinta oli kun kiipesimme tunturille.

Mikki Hautamäki

HÄMEENKANKAAN PITKÄ VAELLUS, PIRKAN HIIHDON REPPUHIIHTO

Monessa ovat tunturilatulaiset olleet edelläkävijöinä! Niinkuin tässäkin; Suomen ensimmäisen laturetken, Pirkan Hiihdon reitin koehiihto- ja merkitsemisretkellä Tahko Pihkalan mukana vuonna 1954. Siihen aikaan talvet olivat talven näköisiä, sukset sellaisia, joilla pystyi hiihtämään pitkiä matkoja – ja hiihtäjät rrrautaa...

Pirkan Hiihto hiihdettiin ensimmäisen kerran vuonna 1955 ja siitä lähtien joka vuosi. Maaliskuussa 1996 hiihdetään jo 42. kerran ja se on siten Suomen vanhin lamretki. Hiihdon lähtö on Niinisalossa varuskunta-alueella ja maali Teivossa, Tampereen rajalla. Parhaimpina vuosina hiihdossa on ollut yli 4000 osanottajaa yhteislähdössä. Viimevuosina on hiihdetty jopa kolmena päivänä ja useissa sarjoissa yhteensä noin 2000 osanottajan voimin.

TUNTURILATULAISET MERKITSIVÄT LADUN

Selatessani Suomen Ladun toimistossa vanhoja Latu-lehden vuosikertoja, silmiini sattui lause:

– Tunturiladun piiristä oli koottu se joukko joka vuonna 1954 koehiihti ja merkitsi Pirkan Hiihdon 90 km:n reitin. Tämä Tahko Pihkalan ideoima Suomen ensimmäinen laturetki hiihdettiin sitten vuonna 1955.

Siinäpä taas todiste meidän edelläkävijäin aikaansaannoksista! Ja hyvä tausta Tunturiladun juhlavuoden tapahtumaksi. Selvittelin majoitus- ym. mahdollisuuksia ja asioiden edistyessä myönteisesti tein perustellun ehdotuksen Tunturiladun johtokunnalle Pirkan Reppuhiihdon ottamisesta juhlavuoden tapahtumaksi. Johtokunta hyväksyi asian.

Tunturiladun juhlavuosi antaa hyvän syyn osallistua "omalle laturetkelle" ja nimenomaan sillä tavalla, mikä on tunturivaeltajille ominaista: Tulla toimeen omin varustein ja omin eväin. Toisaalta on myös tarve kehittää todellista, Tahkon alkuperäisen idean mukaista laturetkeä. Kilpasarjojen myötä laturetki-idea on pahasti vinksahtanut. Reitin varrella on tiheään suuritöisiä, kalliita ja runsaasti talkooväkeä vaativia huoltoasemia. Tai hiihtäjillä on omat huoltajansa ja näiden autokaravaani seurailee sitten hiihtoreittiä. Kyllä aikuisen ihmisen pitäisi pystyä kantamaan omat eväänsä ja vaihtovaatteensa.

ENSIMMÄISEN LATURETKEN SYNTYVAIHEET

50-luvulla oltiin huolestuneita Suomen hiihtoharrastuksen tasosta. Syytä huoleen olisi nytkin! Tahko Pihkala kehitteli laturetki-ideaansa samanhenkisten *Vanhojen hiihtoveikkojen* kanssa. Reitin löytymiseen vaikuttivat historialliset ja maantieteelliset seikat. Näin kirjoitti Tahko Pirkan Hiihdon 20-vuotishistoriikissa:

– PH:n reitin katsoin kartasta. Näin siitä Hämeen- ja Pohjankankaan korkeustummennukset ja ymmärsin, että kangasmaasto on latuparatiisi parhaimmillaan ollessaan. Sitten ryhdyin muistelemaan noiden kankaiden tehtäviä historiamme aikana. Ne olivat olleet monet.

– Ennen tuo suikale palveli suksisuomalaisia siten, että Hämeen miehet hiihtivät Vanhaa Pirkan Latua mennen tullen käydessään talviretkillään Pohjan perillä. Hämeen- ja sen jatkona olevaa Pohjankangasta pitkin myös nuijamiehet ja Klaus Fleming kävivät vuoroin vihavieraissa molempien ja siis myös Suomen yhteiseksi onnettomuudeksi. Samaa luonnonluomaa tietä Suomen armeijan maataan puolustavat rippeet vetäytyivät Kaarle Armfeltin johdossa ja vihollisen ahdistamina, kunnes koettivat tehdä tenän Napuella.

Historiaa tärkeämpänä Tahko piti maantiedettä. Hän kävi tutkimassa maastoa hiihtämällä lähes koko matkan - umpihangessa! Tahko muistaa mainita miellyttävät maisemat Rokkakosken paikeilla, jotka olivat kuin Werner Holmbergin "ihanteellisen maiseman" mallia.

Lähes samaa reittiä käytetään Pirkan Hiihdossa vielä nytkin. On ainutlaatuista, että nykyään, kaiken kaupungistumisen ja teollistumisen keskeltä löytyy vielä erämainen hiihtoreitti, joka suoraviivaisesti etenee 90 kilometrin matkan kylästä kaupunkiin! Puuratojen kiertämiseen verrattuna pitkänmatkanhiihto on todellista hiihtämistä ja sitä tarkoitusta varten on sukset aikoinaan kehitetty.

TAHKON JULISTUKSET

Urheiluprofessori Tahko Pihkala on aikoinaan puhunut liikunnan tärkeydestä monimielisin julistuksin. Tunnetuin on: – *Ei matka tapa, vaan vauhti!* Toinen tähän sopiva julistus on: – *Hiihto on sitä vaivattomampaa, mitä vaivattomammin se vaivaa!* Pirkan Hiihtoon nähden nämä pitävät paikkansa.

Ensikertalaiset pelkäävät Pirkan Hiihdon pitkää matkaa. Luullaan, että se vaatii kovaa kilpahiihtäjän kuntoa. Kohtuullinen, monipuolisella liikunnalla hankittu kunto riittää, tärkeämpää on osata hiihtää! Tunturivaeltajilla on yleensä riittävä kunto ja myös pitkän vaelluksen sietokyky. Reppua kantavat vaellushiihtäjät ovat nautiskelijoita, joilla on aikaa pysähdellä ja keskustella muiden hiihtäjien kanssa. Moninkertaiset Pirkan Hiihtäjät poikkeavat tutuiksi tulleisiin taloihin jopa kahvillekin.

Säännöllinen liikunta edistää terveyttä ja hiikkuakseen säännöllisesti, useimmat ihmiset tarvitsevat tavoitteen. Kuntoilutapahtumia tässä maassa on lukuisia ja yksi hohdokkaimmista on Pirkan Hiihto.

MUOVILYLYÄ LYKKIMÄÄN...

Hiihdon lähtö tapahtuu Niinisalon varuskunta-alueelta klo 6.30 - 7.30. Sääoloista riippuu onko valoisaa vai hämärää. Alkumatkasta hiihdellään tasaisia kankaita pitkin, noustaan Jämin ja Vatulan harjuille, ohitetaan Puolimatkan patsas ja lasketellaan Kyröskosken teollisuustaajamaan. Parin kilometrin rentouttavan kävelyn jälkeen alkaa nousu Lintuharjulle, josta alamäkiä Rokkakoskelle ja taas pitkiä nousuja Pinsiön kankaille sekä Ylöjärven harjuille. Harjua pitkin valaistulla ladulla hiihdetään Lamminpään hiihtomajalle maaliin. Mitali kouraan, mehua mahaan ja saunaan!

Ylimääräiset varusteet voi jättää lähtöpaikalle, josta ne kuljetetaan maaliin. Se mitä kukin pakkaa reppuun evääkseen on yksilöllistä. Joku tulee toimeen pelkällä nesteellä, joku tarvitsee lisäksi leipää tai suklaata jne. Reitin varrella on muutamia hiihtomajoja sekä kioskeja joista voi ostaa täydennystä jos omat eväät uhkaavat loppua. Jos Kyröskoskella sattuu olemaan toripäivä, niin mikä estää ostamasta vaikka limppua ja suolakalaa reppuun.

Omassa repussani on kahdelle hengelle termospullollinen kuumaa vettä ja toinen pullollinen muuta juotavaa, vähän leipää, suolakurkkua ja suklaata. Jos märkänä ollessa pääsee vilu yllättämään, löytyy repusta kuivat sukat, pipo ja aluspaita. Aina on mukana myös pieni ensiapu/hätäpakkaus.

Noin 70 kilometrin kohdalla on Tunturikerho Kolbman huoltoasema. Siinä on jo yli 20 vuoden ajan tarjottu Kolbman ja Tunturiladun PH-hiihtäjille mehua, kahvia, suolakurkkua yms. lämmittävän nuotion ääressä. Tarvittaessa on myös sukset voideltu ja hartioita hierottu. Ulkopuolisillekin on annettu apua, jos ei muuten niin väkisin. Huoltoasemalla on jo 17 vuoden ajan jatkunut erikoinen perinne. Ne kolbmalaiset, jotka ovat hiihtämässä 10, 20, 25 tai 30:ttä kertaa, järjestävät paikalle täytetakun. Kakkua on tarjottu myös ulkopuolisillekin, mikäli he ovat olleet fyysisen ja henkisen huollon tarpeessa. Hyvin on hiihtäjiä hemmoteltu, koska monet lähettävät rahaa seuraavan hiihdon kakkua varten

Aikaisempina vuosina tunturilatulaisetkin ovat hiihtäneet ahkerasti Pirkkaa. Hiihtävät vieläkin, mutta varsin "näkymättömästi", edustaen kuka mitäkin yhdistystä. Nyt on tarkoitus juhlavuoden kunniaksi hiihtää näyttävästi ryhmissä, anorakkiasuisina sekä "yhden lipun alla".

Tunturilatulaiset ovat rinkan kantoon tottuneita, pitkien vaellusten tekijöitä ja ladun aukaisijoita. Tämän muistaen toivotan tervetulleiksi Talven suureen seikkailuun ja Juhlavuoden tapahtumaan Pirkan Reppuhiihtoon 1996!

Matti Rekola

Tunturiladun ja Pirkan Hiihdon pitkät yhteiset kilometrit

Tunturiladun jäsenten liikunnan harrastuksen filosofia käy erityisen hyvin yksiin Pirkan Hiihdon perimmäisen idean kanssa. Pirkan Hiihto pyrkii omalta osaltaan edistämään säännöllisen kuntoilun harrastamista maassamme. Pirkan Hiihdon pituus ja vaativuus ovat sitä luokkaa, että sen suorittaminen edellyttää säännöllistä liikkumista. Tässä yksinkertaisessa totuudessa on Pirkan Hiihdon toiminnan ja olemassaolon tärkein peruste.

Monet Pirkan hiihtäjät ovat halunneet hiihtää Niinisalosta Tampereelle lepposasti kiirettä pitämättä, ilman muiden hiihtäjien aiheuttamaa ruuhkaa ja säpinää. Näitä hiihtäjiä varten on jo vuodesta 1979 alkaen järjestetty omahuoltoinen reppuhiihto.

Reppuhiihdosta on muodostunut omaperäinen hiihtovaellus. Siellä hiihtäjät vaeltavat, kuka yksin, kuka pienissä ryhmissä, silmin nähden nauttien kauniissa Sata-Hämäläisessä maisemassa. Siellä seurustellaan muiden hiihtäjien kanssa, ollaan kuin hyviä tuttavia keskenään. Samanlaista tunnelmaa tapaa Lapin hiihtovaeltajien kesken.

Tunturilatulaiset ovat olleet mukana Pirkan Hiihdossa sen alkuvaiheista alkaen. Monet Pirkan Hiihtäjät ovat oppineet tuntemaan Tunturikerho Kolbman iloisen huoltajajoukon jo eräänlaisena hiihdon puolivirallisena osana. Tunturilatulaiset ovat olleet vaikuttamassa siihen, että Pirkan Hiihto ylipäätänsä on saatu aikaan.

Olemme Pirkan Hiihdossa erittäin iloisia siitä, että olette ottaneet juhlavuotemme erääksi tapahtumaksi Pirkan reppuhiihdon. Tämä päätös on meille suuri kunnia.

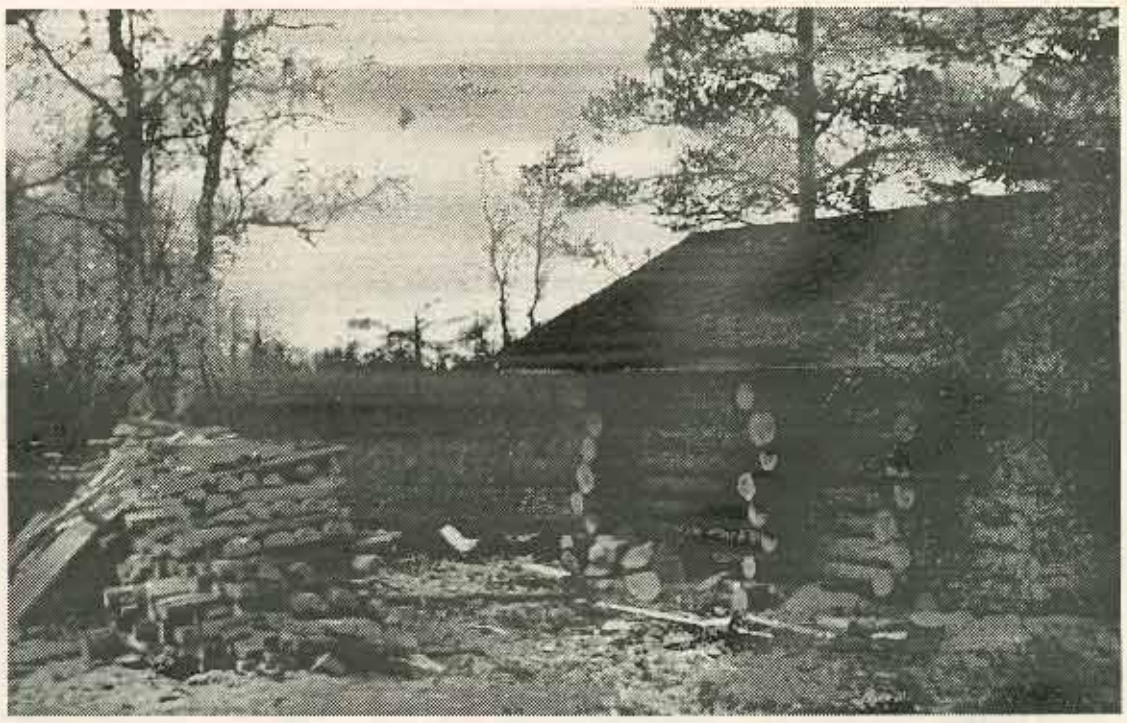
Pirkan Hiihto toivottaa juhlivalle Tunturiladulle hyvää menestystä tärkeässä tehtävässään ja toivoo, että latumme kulkevat jatkossakin samoihin suuntiin.

Esa Auvinen
Pirkan Hiihto ry:n puheenjohtaja

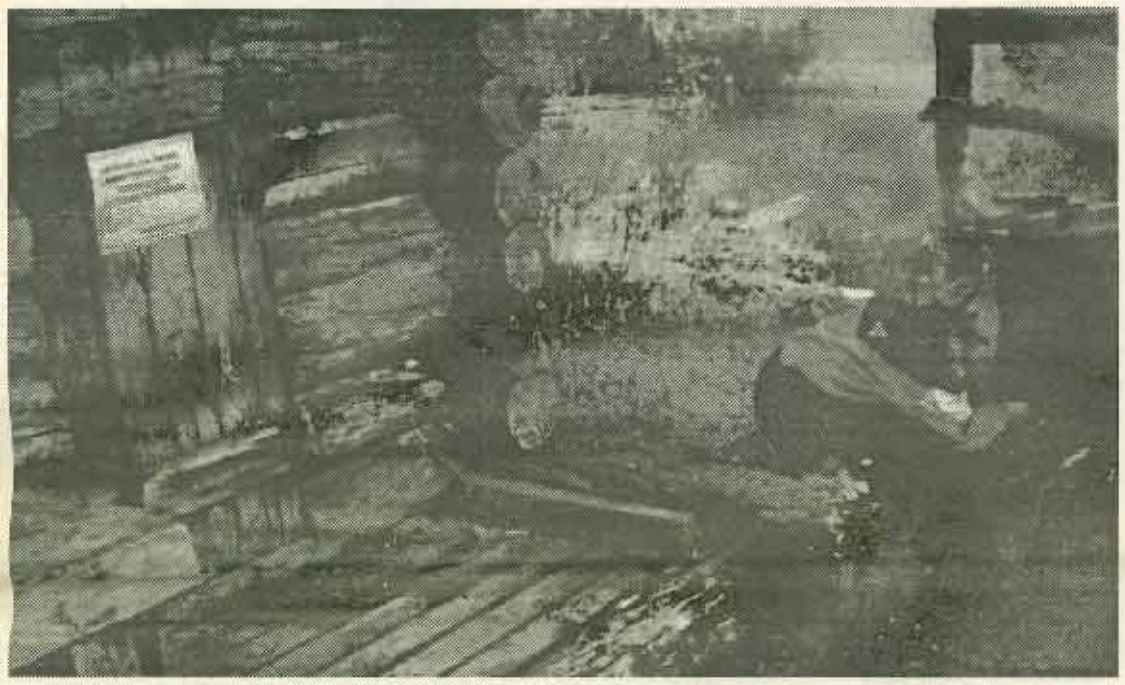
Itäkairasta kirjattua

Viime heinäkuun puolivälissä monet tiedotusvälineet kertoivat, että metsähallitus suunnittelee autiotupaverkoston alasajoa Lapissa. Valtion rahapulan tietäen näin varmasti käy. Tätä luettaessa päätökset lienevät jo tehty ja tiedossa on mm. se, mitkä UKK-puiston autiotuvat saavat lukon ovelleen ja mitkä nuotiopaikat jätetään puuhuollon ulkopuolelle.

Kesäkuun alun minivaellus Itäkairassa osoitti, että muutama puistohallinnon ilmeisen kiireelliseksi arvioima hanke oli saatu aikaiseksi. Tällaisia ovat mm. Vieriharjun uusi huussi ja Rakitsanojan tuli- ja leiripaikka. Nuotiosija on suuri, uutuuttaan pihkainen liiteri puita pullollaan ja käymälän karikelaatikossa västäräkin pesä viidellä munalla. Lienevätkö poikaset koskaan kuoriutuneet, emoja ei näkynyt maassa eikä puussa.

Rakitsanojan leiripaikalla kelpaa pysähtyä pitemmällekin tauolle.

Vieriharjun suosittu sauna oli lämmityskiellossa, mutta vettä saattoi kuumentaa pihalla olevassa padassa.

Kemihaarasta Korvatunturin murustalle kelkka- ja vetokoiraretkiä järjestävän yrittäjän tarpeisiin on kotakehikon pohja varustettu puulaatoilla, jotta makkaranpaistoa, kahvistelua tai muusta tulistelusta kiinnostuneet turistit eivät vain palelluttaisi jalkojaan.

Vieriharjun kämppäkirjan merkintöjen mukaan susilauma oli tappanut ja syönyt ainakin neljä poroa kelkkapolanteella viime talven lumilla. Joku oli nostanut irtipurun pään männynoksaan, toinen ripustanut paljaaksi kalutun selkärangan hongantappiin. Karvatupot kertoivat hukkalauman nälästä ja luonnon armottomuudesta.

Kulkijan kannaltakin harmittavia havaintoja löytyi: Vierihaaran maankuulu sauna oli lämmityskiellossa. Hormi oli ruostunut ja palanut puhki, mistä syystä oli katsottu viisaaksi nostaa kiuaskin pihalle.

Poroaidan varteen Naltiohaaran yli rakennettu polkusilta oli kokenut kovia. Tulva oli irrottanut ansakset ja paiskannut koko rakennelman joen penkalle. Sillan kohdasta ei päässyt yli kahlaamallakaan.

Markku Tawast

Tee koti linnuille!

MIELOSEN ONNI

Onni Mielonen istui kammin kynnyksellä katsellen apeana pitkin valtauksensa uomaa. Hän oli väsynyt ja pettynyt, tupakan nälkä kalvoi mieltä ja jalassa, polven sivulla olevassa ruhjeessa tuntui jäytävä jomotus.

Pitäisikö antaa periksi ja lähteä kylille täältä, mietiskeli mies. Kesäkin oli jo lopuillaan ja kultaa oli kertynyt vain nimeksi. Talven joutuisi elämään sosiaalituen turvin.

Mielonen oli ostanut valtauksen sen edelliseltä omistajalta kahdella pullolla jaloviinaa ja käytetyllä miesten polkupyörällä. Oston kohde sijaitsi eräässä Lemmenjoen sivuhaaran latvustossa, ylhäällä tunturissa liki puurajaa. Sittemmin osoittautui ettei se ollut sijoitetun pääoman arvoinen. Paikka oli varmaan liian ylhäällä tunturissa, alajuoksun kaivaukset olivat kuulemma olleet anteliaampia. Vesikään ei loppukesästä oikein riittänyt rännitykseen, paitsi kuluneena kesänä jolloin oli satanut liiankin kanssa. Runsas sade oli tällöin pehmittänyt kaivannon reunat vaarallisen lohkeileviksi. Varsinkin puron puoleinen seinämä tihkui runsaasti vettä, uhaten täyttä syvän montun, josta vesi oli aika-ajoin poistettava ämpärillä.

Kolmena täällä viettämänään kesänä mies oli saanut hädin tuskin ruokarahoja kasaan niistä hengettömistä hipuista, jotka oli kovan ruumiillisen työn palkaksi erotellut puron kivisestä pohjasorasta. Kovan onnensa takia hänet tunnettiin alan piireissä myös nimellä Onneton Mieronen.

Tupakan tuska ahdisti säälittä miestä, jonka ainoat tupakat oli levitetty peltilautaselle kaminan päälle kuivumaan. Edellispäivänä oli suuri kivi yllättäen romahtanut veden liettämästä penkasta alas monttuun ja kaatanut miehen alleen kurakkoon. Jalka oli ollut pahasti puristuksessa kivien välissä. Pitkään oli pitänyt sinnitellä ennen kuin kiven otteesta pääsi vapaaksi. Istuallaan, lapiolla kiveä ja maata yltään vivuten oli itsensä vapauttanut. Siinä ne olivat ainoat tupakat kastuneet, vedessä istuessa.

On kai se uskottava, hän oli niinsanotusti pullahtanut. Pakko lähteä ihmisten ilmoille täältä. Kortisto saisi taas yhden miehen lisäyksen.

Rännit täytyy kuitenkin pistää talviteloille ja hakea työkalut pois kuopasta ennenkuin vesi täyttää sen.

Mielonen linkkaa kaivannon reunalle ja yrittää penkasta lohistuneen kiven päällitse alas, mutta kipeä jalka lipeää liukkaassa pinnassa ja onneton suistuu rähmälleen kiven päälle, luisuu siitä suin päin kiven vierelle kuraan.

Itkun sekainen kirousten tulva ryöppyää ilmoille, vaieten hetken päästä äänettömäksi ihmetykseksi. Siinä aivan kouran vieressä pisti veden liottamasta tummasta sorasta esiin kultahippu. Toden totta, oikea emärussakaksi luokiteltava lojui aivan käden ulottuvilla, ja eikös siinä vieressä pilkottanut vielä penikkakin.

Onni Mieloseen tulee vauhtia, hän mättää kourillaan löytöpalkan soraa suoraan vaskooliin ja suorittaa vaskauksen montun pohjalle valuneessa vedessä. Pysähtyy välin pudistelemaan vaskoolia veden alla ja poimii hätäisin sormin jonkin isomuksen väliaikaiseen talteen suuhunsa.

Siitä vaskauksesta hän näkisi vielä useasti unta. Erottelun päätteeksi jäi vaskoolin pohjalle silmämäärältä vajaa ruokalusikallinen karkeahkoa kultahickkaa. Vastaavasta tuloksesta hän ei muista edes kuulleensa, saati nähnyt moista antia.

Nyt piti saada pullo kullan säilytyspaikaksi. Kammin kattoorsien välissä oli vuosia vanha apteekin laaka, se sai kelvata tarkoitukseen. Kevyt huuhtaisu purossa, ja vielä hieman tahmainen pullo sai sisäänsä aarteista himotuinta.

Sen päivän aikana Mielonen rännitti ja vaskasi vajaasta puolesta kuutiosta kiventakaista soraa oman arvionsa mukaan hyvinkin toistasataa grammaa kultaa. Joukossa muutama isomushippu, joista suurin myöhemmin punnittiin 12,5 gramman painoiseksi.

Sitten ei herunut enää enempää. Tuon kohtalokkaan kiven taakse oli muinaisen jääkauden sulamisvirran oikusta syntynyt juuri sopiva pyörre, joka oli koonnut imuunsa raskaan kiviaineksen ja kullan, muodostaen tämän antoisan taskun.

Illan jo tummuessa, istui Mielonen jälleen kammin kynnyksellä käärien hieman vapisevin käsin sätkää vielä kosteasta tupakasta. Jalan jomotus oli jo talttunut vain polven väsyneeksi kuumotukseksi, johon mieli ei enää joutanut kiinnittymään.

Miehen katse ei juurikaan malttanut irrota sylissä olevan pullon sisällöstä. Ovat ne outoja rakeita, niiden ansiosta hän voisi nyt siirtyä puutetta ja nälkää pitkälle tulevaisuuteen.

Onnettoman Mierosen onni oli kääntynyt, ja Inarin Rantahotelli saisi Mielosen Onnista talveksi vakituisen asiakkaan.

Näin kertoili
Heikha

Talvikiilat

Suksilla ja sauvoilla saattaa olla asennolla muutakin käyttöä kuin teltan maa-ankkureina toimiminen – etenkin upottavalla kelillä. Tunturikoivuja tai muuta Lapin hitaasti kasvavaa puustoa puolestaan on noloa katkoa pelkästään teltan maa-ankkureiksi.

Nippu erityisiä talvikiiloja kulkee mukavasti ahkiossa. Ne ovat nopelta ja näppäriä käyttää, hiihtimet säästyvät muihin tarkoituksiin, ja tunturikoivuihin ei tarvitse ainakaan teltan pystyttämisen takia kajota.

Tein talvikiilat 40 x 5 mm mäntyrimasta. Sahasin noin 35 cm mittaisia pätkiä, tein niiden toiseen päähän lovet narua varten, pyöristin kaikki kulmat ja särmät ja teroitin toisen pään. Ensimmäisen käyttökokemuksen jälkeen maalasin vielä kiilani punaisiksi - näin ne löytyvät lumesta paremmin kuin puunväriset.

Hankikelillä talvikiiloja käytetään aivan samaan tapaan kuin tavallisiakin kiiloja - upotetaan hankeen ja kiinnitetään teltan lenkit ja narut lovien kohdalle. Kiilojen leveä lape poikittain teltaan nähden tietysti.

Pehmeällä kelillä naru tai lenkki sijoitetaan kiilan keskelle. Kiila upotetaan lumeen vaaka-asentoon, kohtisuoraan telttaa vasten mahdollisimman syvälle, ja lopuksi tallotaan päälle. Isoa kaivantoa ei kiilaa varten tarvitse tehdä - riittää sellainen kapea ura, johon kiilan saa pujotetuksi.

Hyvin toimii molemmilla tavoilla! Täysin upottavalla sosekelilläkään ei ollut teltan pystyssä pysymisestä huolen häivää, kun talvikiilat oli kunnolla tallottu vaakasuoraan lumen sisään. Aamulla oli tosin aikamoinen urakka niiden kaivamisessa esiin syvältä kovettuneesta hangesta, kun oli päässyt vähän pakastamaan...

Tietenkin lumi voi joskus olla sellaista puuteria, että näin pienet ankkurit eivät pidä, mutta aika harvoin. Tällöin voi kiilojen pitävyyttä parantaa ripsuttelemalla vettä päälle, jos sitä on käytettävissä.

Uskallan suositella tällaisia talvikiiloja melko vähäisten kokemusten jälkeen, koska idea ei ole omani, vaan kaupallisessa käytössä ainakin Ruotsissa. Siellä myytävien talvikiilojen strategiset mitat ovat 3,5 x 31 cm.

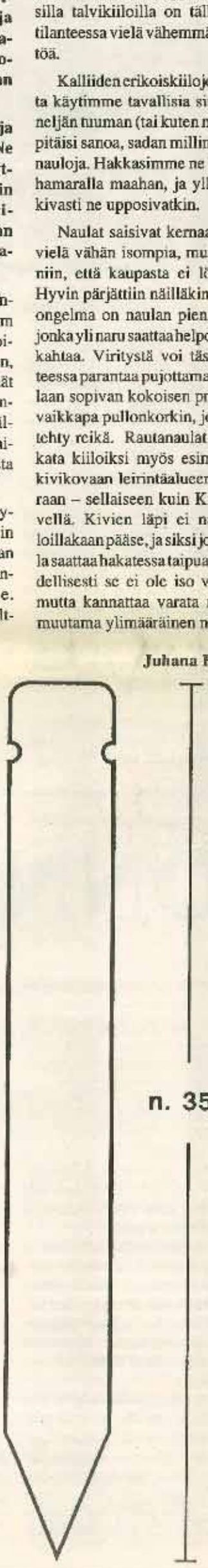
Naulat kiiloina

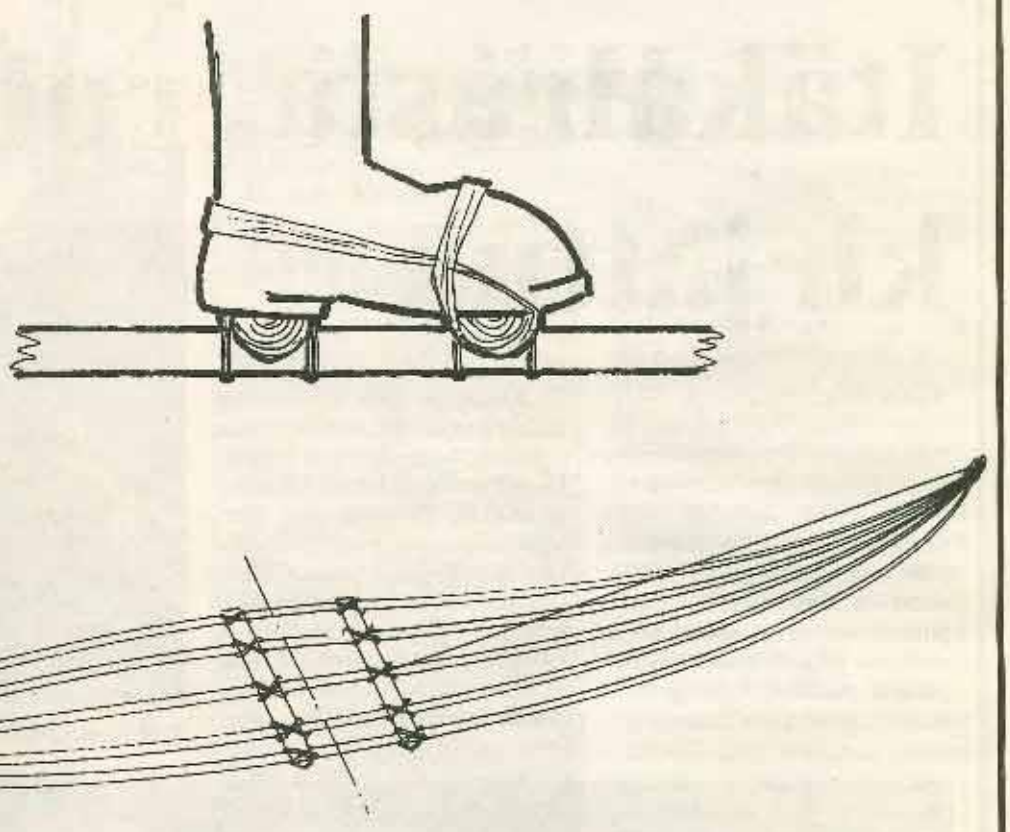
Routaiseen lumettomaan maahan ei tavallinen kiila uppoa, ja puisilla talvikiiloilla on tällaisessa tilanteessa vielä vähemmän käyttöä.

Kalliiden erikoiskiilojen sijasta käytimme tavallisia sinkittyjä neljän tuuman (tai kuten nykyään pitäisi sanoa, sadan millin) rautanauloja. Hakkasimme ne kirveen hamaralla maahan, ja yllättävän kivasti ne upposivatkin.

Naulat saisivat kernaasti olla vielä vähän isompia, mutta kävi niin, että kaupasta ei löytynyt. Hyvin pärjättiin näilläkin. Ainoa ongelma on naulan pieni kanta, jonka yli naru saattaa helposti luiskahtaa. Viritystä voi tässä suhteessa parantaa pujottamalla naulaan sopivan kokoisen prikan tai vaikkapa pullonkorkin, johon on tehty reikä. Rautanaulat voi hakata kiiloiksi myös esimerkiksi kivikovaan leirintäalueen kamaraan – sellaiseen kuin Kilpisjärvellä. Kivien läpi ei naulakiiloillakaan pääse, ja siksi joku naula saattaa hakatessa taipua. Taloudellisesti se ei ole iso vahinko, mutta kannattaa varata mukaan muutama ylimääräinen naula.

Juhana Härme

LUMIKENKÄ/SUOSUKSI

Ruotsalaisen UTEMAGASINET lehden sivuilla huomasin lumikenkien teko-ohjeet. Ohje oli kopioitu sikäläisen armeijan survival käsikirjan sivuilta ja vaikutti ihan näppärältä. Tuskin vaeltaja näitä käytännössä tarvitsee, mutta erävaelluskisoissa saattaa jo kohdata tällaisenkin tehtävän.

Yhteen lumikenkään tarvitaan 5 kpl noin käyttäjänsä pituista kuusen oksaa. Kuoritun oksan ohuemman pään tulee olla noin lyijykynän vahvuinen.

Sido oksat yhteen ohuesta päästä. Takapäät sidotaan siten että oksien väliin solmitaan 3–5 solmua antamaan etäisyyttä orsien välille.

Kokeile nipun painopisteen paikka pituussuunnassa. Kiinnitä takimmainen poikkipuu hieman painopisteen taakse, siten että lumikengän leveydeksi tulee noin 30 cm. Aseta saapas lumikengän päälle siten että kantapää on poikkiorren kohdalla. Kiinnitä etumainen poikkiorsi päkiän kohdalle.

Poikkiorsi valmistetaan halkaisemalla noin 5 cm paksuinen kalikka. Puolikas lovetaan pituussuuntaisten orsien kohdalta. Paikallaanpysyminen varmistetaan pienellä naulalla ja sidoksella. Sideaineena voi käyttää rautalankaa, narua tai ohutta nahkaremmiä.

Kärjen oikean kipertymisen takaamiseksi kiristetään naru kärjen ja etumaisen poikkiorren välille, siten että kärki taipuu sopivasti ylös. Kuusenoksien kuivuttua narun voi poistaa.

Lumikenkä kiinnitetään jalkaan irtoremmeillä tai narulla, osakuvan periaatetta noudattaen.

Heikki Halonen

Tunturilatu ry:n palkitsemisjärjestelmä

Tunturiladun kevätkokoukselle tullaan esittämään päätettäväksi Tunturiladun Palkitsemisjärjestelmä sääntöineen. Tässä esittelemme jäsenille sääntöluonnoksen perusteluineen. Sääntöesitys käsitellään vielä tarkemmin johtokunnan ja järjestötoimikunnan voimin ennen kokoukselle esittämistä.

Tunturiladun palkitsemisjärjestelmän sisältämät huomionosoitukset ovat seuraavat:

- Nimikkopuukko
- Standaari
- Susipannu
- Hopeinen ansiomitali
- Ikä- ja Kunniasuden arvot.

Kunniasuden arvoa lukuunottamatta johtokunta päättää huomionosoitusten myöntämisestä.

Myöntämisperusteet

Nimikkopuukon johtokunta voi myöntää henkilölle, joka on kiitettävällä tavalla edistänyt Tunturiladun toimintaa.

Standaarin johtokunta voi myöntää ansioituneelle Tunturiladun jäsenelle tai Tunturiladun toimintaa tukeneelle yksityiselle henkilölle tai yhteisölle.

Susipannun johtokunta voi myöntää tunnustuksena Tunturiladun jäsenelle, joka on tukenut huomattavasti Tunturiladun toimintaa.

Hopeisen ansiomitalin johtokunta voi myöntää Tunturiladun jäsenelle, joka on erityisen ansiokkaasti edistänyt Lapissa tapahtuvaa retkeilyä tai muuta Tunturiladun toimintaa.

Periaatteet ja kustannukset

Periaatteena on, että samanaikaisesti myönnetään vain yksi järjestelmän piiriin kuuluva huomionosoitus mukaan lukien Suomen Ladun myöntämät ansiomitalit. Sen sijaan korkeampien, esimerkiksi ministeriötason, viranomaisten myöntämät ansiomerkit eivät olisi sidoksissa omien huomionosoitustemme myöntämiseen. Myöskään erilliseen tapahtumaan liittyvä huomionosoitus ei vaikuttaisi arviointiin harkittaessa jonkin muun tunnustuksen myöntämistä.

Kustannuksista järjestelmän piirissä myönnetyistä huomionosoituksista vastaa Tunturilatu, lukuun ottamatta Suomen Ladun myöntämiä ansiomitaleja, joiden kuluista vastaa esityksen tehnyt kerho.

Johtokunta

Päivä erotusaidalla

Syksy on sadonkorjuun aikaa. Poromies korjaa satonsa tavallista myöhempään ja erikoisen myöhään tänä vuonna. Lumeton syksy ja vähäluminen alkutalvi on pitänyt porot hajallaan. Ei saada aitaan, sanoo poromies. Toistasataa vain on nytkin Petäjävaaran aidassa. Osa on ollut siellä toissapäivästä lähtien, muutama vasa merkattu, annettu heiniä ja jätetty odottamaan lisää. Eilen saatu jokunen kymmen ja tänään on ilmoitettu erotus, joulukuun kolmanneksitoista.

Sinne minäkin, tuttavaporomies Jorman mukana. Lähdimme autolla aamupimeällä. Otimme peräkärryn mukaan, jos sattuisi olemaan kisuroita kotitarhaan tuotavaksi. Aurattu tie päättyi Yli-Nampajärveä kiertäen Kallelan pihaan. Aidalle siitä matkaa vielä 4 km umpista, jonne pääsee vain kelkalla tai nelivetomaasturilla.

Minutkin istutettiin lavamitsun takapenkille. Auto möyri kohti vaaraa. Vain Taunon taidolla pysyttiin toissapäiväisissä raiteissa. Ohitettiin ennen sotia palanut metsäpaloalue. Jorma kertoi olleensa sammuttamassa kolmetoistakesäisenä.

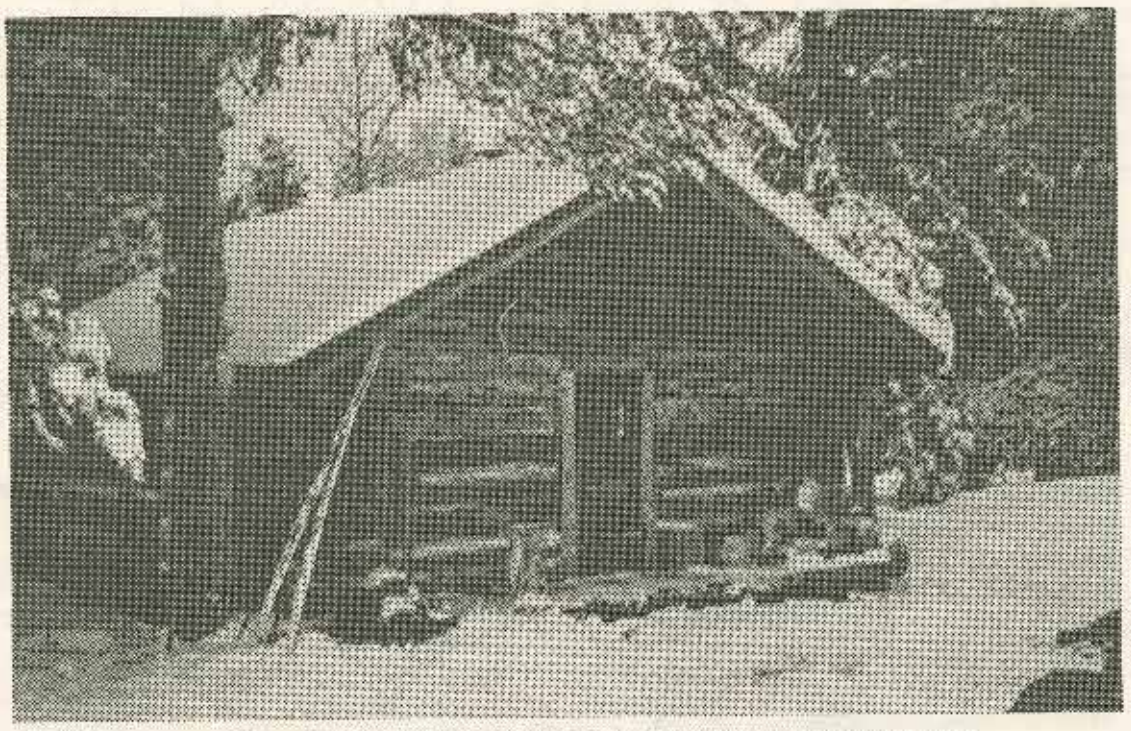
Syvän hämärän levätessä vielä vaaran päällä saavuimme aidalle. Ikivanha porokämppä aihkipetäjien suojassa. Sisällä lämmintä, kynttilä valaisi kodikkaasti. *Aikaisemmin tulleet olivat* askaroineet. Kämppä oli siirretty muutama vuosi sitten 150 m päästä, uusittu lahonneita hirsiä, katettu ja sisustettu uudelleen. Samalla rakennettu poroaitaranenteet uusiksi.

Autoja, niitä nelivetoja, saapui 4, kelkkoja 5-6, miehiä lienee 20. Joukossa myös vieropalkisista, tänään ainakin Poikajärveltä ja Syväjärveltä. Minäkin melkein tunsin heistä joitakin. Oli Osmo ja Simo, entisiä poroisäntiä molemmat, Alpoja parikin, Heino ja Mikko. Sensijaan poroisäntä Reino eikä pakinoitsija Rainer olleet paikalla. Pihassa luminen moottorikelkka, joka toissapäiväisen räntäsateen jäljiltä oli siihen jäänyt. Tulppien vaihdon jälkeen käynnistyi nyt ensimmäisellä.

Eväsreppu kämpän laverille ja aitaan. Siellä tokka söi heinän rippeitä, liikkui rauhallisesti ja rauhallisesti poromiehet siellä seassa. Kukin silmäili tokkaa ja etsi omaa korvamerkkiä. Osa poroista lukumerkit, piirut. Löytyihän sieltä omia, lukemattomia, joukossa muutama hirvas. Ylivoimaisesti eniten, ehkä 90 %, kuitenkin vaatimia, kuten porotokat nykyisin.

Noin tunnin tokan seulominen kesti, jona aikana poronomistaja teki ratkaisunsa, mitkä teuraaksi, mitkä kuohitaan, onko kotitarhaan vietäviä, kuinka paljon omaan merkkiin luettavia?

Kokoonnuttiin kämppään. Termarit esille ja kahvimuki nenän alle. Vaihdettiin kuulumisia. Kyseltiin tuleeko lääkäri ja kuka tuo? Urpon on määrä tuoda, tiesi joku. Kun eläinlääkäri oli kahvitettu, lähdettiin töihin, säkkiaita kainaloon ja aitaan. Säkkiaita, n 1 m korkea ja 20-25 m pitkä säkkikangasvaate on mainio apuväline ohjata ja jakaa tokkaa. Kun kirnun portti avattiin, niin säkkiaitaa kannatellen miesjoukko "lohkaisi" tokasta sopivan partin, ohjasi kirnuun ja portti kiinni.

Petäjävaaran porokämppä Pyhä-Kallion paliskunnassa Rovaniemen maalaiskunnassa.

Eläinlääkäri rokottaa poroja loisia vastaan.

Kirnu on poroaidan keskeisin osa, varsinainen toimenpidehuone, niinkuin terveyskeskuksessakin on. Pyöreä, halkaisijaltaan ehkä 10 m. Sen ympärillä säteittäisesti karsinoita, joihin johtavat avattavat veräjät.

Vaikka poronhoitotyöt yleensä paliskunnassa tehdään poroisännän johdolla, ei hän tänään ollut paikalla. Töitä johti työnjohtaja Ilkka; kokouksessa luottamustoimeen hänetkin valittu. Ja virkamiehet paikoilleen; kasoori kirjurin pukille aidan päälle, avaajat eloja tappokarsinoihin, eläinlääkäri välineineen ja lukumies terävine puukkoineen. Tappokarsinan luona häärivällä työnjohtajalla metallisia numerolappuja reksussa.

Työ alkoi. Kirnu oli täynnä poroja ja poromiehiä. Miesjoukko ottaa käsin kiinni ilman lukumerkkiä olevan poron, rokotus kaulavarteen, värimerkki peräpeiliin, piirut kylkiin ja ilmoitus kirjurille korvamerkin mukaan - Ylinampa Alapo -, kirjuri toistaa ja merkkaa ylös. Veräjä auki ja luettu poro päästetään isoon elokarsinaan. Tällätavoin käsiteltiin kaikki eloon jätettävät, joita aikaisemmin ei ole luettu.

Teuraaksi menevät otetaan myös käsin kiinni. Metallinen numerolappu nipsastaan korvaan ja kirjataan numero korvamerkin haltijalle. Teurastuksen yhteydessä numero siirretään ruhoon, josta ruho tunnistetaan myöhemmin poronomistajalle tilitettäväksi.

Teuraiden joukkoon kuuluu suurin osa keväällä syntyneistä urosvasoista, aikaisemmin kuohitut hirvaat eli härät, vasattomat vaatimet jne. Yleensä tuottamattomat yksilöt. Siitokseenhan tarvitaan vain yksi hirvas 10-15 vaadinta kohden. Vasan tuottama lihamäärä on ensimmäisenä kesänä suhteellisesti ottaen suurin, eikä ruokintakustannuksia kesän aikana tule lainkaan. Tästä syystä tarpeettomat vasat kannattaa teurastaa jo syyserotuksessa.

Erotuksen yhteydessä merkataan myös vasoja. Yleensä tämä tehdään jo kesäkuussa, mutta kaikkia ei saada silloin aitaan. Vasa seuraa emäänsä uuden vasan syntymään saakka, joten se on tunnistettavissa syyserotuksessakin.

Uuden vasan tultua emä hylkää entisen, jonka jälkeen se peurakorvana jää paliskunnan omaisuudeksi. Merkkaus oli tapahtunut edellisinä päivinä syöttöaidassa.

Tokassa oli pari nuorta hirvasta, jotka kuohittiin. Se tapahtui erityisesti tähän tarkoitukseen tehdyillä pihdeillä.

Tässä yhteydessä otettiin omaan karsinaansa kotitarhaukseen menevät heikot vasat, joita taisi olla vain pari. Myös vieropalkisen miehet ottivat omansa omaan palkiseen kuljettamista varten.

Kun kirnun kaikille poroille oli tehty jokin toimenpide, joko nyt tai aikaisemmin, avattiin portti elokarsinaan ja kirnu tyhjeni. Uusi täyttö, jolle samanlaiset toimenpiteet. Tänään tuli neljä täyttöä.

Eloaidassa saivat porot rauhoittua ja vasat etsiä emiään, jonka jälkeen tokka peräveräjästä päästettiin kairaan, jonne se hiljaa nulkaten katosi. Poromies tapaa nämä eläimet varmastikin talviruokintapaikoilla eri puolilla paliskuntaa, mutta ainakin vasanmerkkauksessa kesäkuussa.

Poromiehen päivä oli puolessa. Kokoonnuttiin taas kämppään kahvittelemaan. Jäljellä oli vielä 27 teurasporon käsittely. Olen lukenut Poromies-lehteä, jossa on usein tähdennetty, että vaikka turistit voivat seurata erotusta muuten, mutta teurastuspaikalle ei turisteja saa päästää. Vastuu on sälytetty poroisännälle tai työnjohtajalle. Minäkään en selvitä tätä toimenpidettä, vaikka luvan saatuani sitä hieman seurasinkin. Tosin siivosin kämppää ja pilkoin polttopuita sillä aikaa.

Monta työvaihetta kuitenkin oli, ennenkuin nylkemisen ja suolistamisen jälkeen ruhot riippuivat orressa. Oli myös käsiteltävä taljat ja sarvet edelleen myyntiä varten, siivottava alue teurasjätteistä jne. Lisäksi oli ruhot kuljetettava 4 km päähän ostajan autolle. Niitä kertyi tänään 2 kuormaa parirekiä vetävälle kelkalle.

Tuttavaporomies Jorma otti kuormasta oman, numerolla 469 varustetun vasanruhon, laatikosta vasan kielen ja sisäelimet kotiin vietäväksi. Tämän ruhon toinen takapotka rikastutti perheemme joulupöytää vuonna 1994.

Hämärtyvän pakkasillan rauhan rikkoi idän suunnalta kuuluvat vaimeat tykin laukaukset. Tykkiväki siellä pitää ampumaleiriään, on pitänyt jo 40-50 lukujen vaiheilta saakka. Rovajärven ampuma-alue kuuluu Pyhä-Kallion paliskunnan alueeseen, jonka tuomiin rajoituksiin sopeutuen on paliskunta oppinut porojaan hoitamaan. On ollut pakko sopeutua.

Vielä moottorikelkka peräkärryyn ja iltapimeällä kotimatkalle.

Ylläoleva on sirpaleita tuosta joulukuun päivästä. Käsitykseni olen muodostanut katselemalla, kuuntelemalla jutusteluja ja lukemalla Poromies-lehteä.

Kiitoksia ja hyvää poro-onnea Pyhä-Kallion poromiehille vuodelle 1996. Mielelläni poikkeaisin toistekin.

Aaro Linna
Tikkakoski

KEÄTGI

Kevättalvisessa Sarminkairassa roilottaa nouseva ja laskeva moottorikelkan ääni. Ajohaalareihin ja karvareuhkaan sonnustautunut mies ajelee pitkin poroaidan sivua, väliin hidastaen, väliin palan matkaa kiihdyttäen. Kouta-Immu se siinä on tarkastamassa rajalinjaa väljästi mukailevaa aitaa.

Immu on poromies henkeen ja vereen asti, ehdoton alansa ammattilainen. Siksi isäntärenki oli juuri hänet edellisiltana tähän tehtävään valinnut. Lähtöä tehdessä oli vielä tuupannut Immulle kouraan järeärenkäisen revolverin selittäen: "Voipi olla jotta tarvihet, ettomiehet on nähny ahman jälet kairassa".

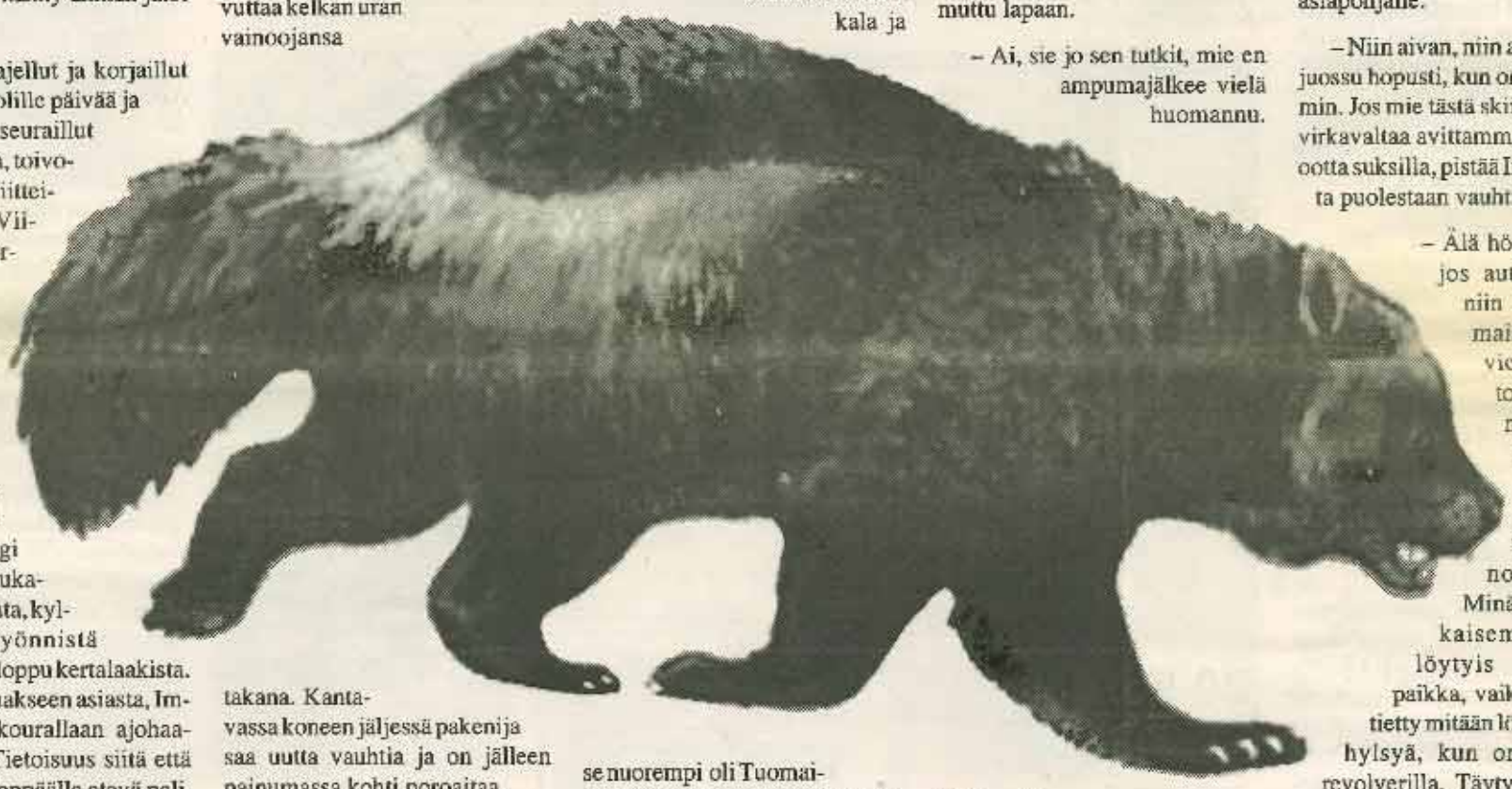
Immu oli ajellut ja korjaillut aitaa jo iltapuolille päivää ja siinä sivussa seuraillut jälkiä hangella, toivoen saavansa viitteitä ahmasta. Viimein aidan korjaaja oli ottanut hetkeksi tupakkatauon ja etsiskeli katseellaan sopivaa tulistelupaikkaa ruokatoviksi. Saisi tulla keätgi nyt, kun oli mukana tuo reikärauta, kyllä poron syönnistä kortolle tulisi loppu kertalaakista. Kuin varmistuakseen asiasta, Immu sipaisee kourallaan ajohaalarin povea. Tietoisuus siitä että revolveri on senpäälle etevä peli, ettei jätä hylsyä ampumapaikalle todisteeksi mahdollisille tapon tutkijoille, saa hienoisen hymyn viriämään miehen kasvoille.

Mietiskely katkeaa, kun harjaantunut silmä havaitsee aukean vastalaidalla näreikön suojassa tumman häilähdyksen. Kuin Immun toiveajatusten ajamana ilmestyy aukealle notkea tummanruskea hahmo. Otus näyttää pyrkivän kohti aitaa, jossa varmaan on sille tuttu kulkuaukko rajantakaisille selkosille.

– Keätgi perkules, pääsee mieheltä ja samassa häneen tulee liikettä. Tumppi puhaltuu holkista hangelle ja käsi nykäisee ajopelin käyntiin.

– Mie kyllä tolta viisumit ja passit evvään, mutisee Immu ja moottori ulvahtaen ampaisee kelkka matkaan leikkaamaan pedolta pakotietä rajan taakse.

Aluksi ahma näyttää luottavan voimiinsa ja vauhtia lisäten jatkaa kohti pelastavaa poroaitaa, mutta upottava hanki hidastaa tehokkaasti kulkua ja moottorikelkka lähestyy uhkaavasti. Äkkiä peto vaihtaa suuntaa ja palaa omille jäljilleen, pyrkien takaisin metsän suojaan. Immu on heti tilanteen tasalla, metsän ryteikköön sitä ei parane päästää, siellä ahmaa ei konepelillä saisi koskaan kiinni. Kelkka tekee jyrkän kaarron ja lähtee oljustamaan eläimen edelle. Tilanne on ahman kannalta tukala. Kelkka on jo saavuttamaisillaan sen kun otus tekee jälleen täyskäännöksen, palaa hieman jäljillään ja parilla valtaisalla loikkauksella saavuttaa kelkan uran vainoojansa takana. Kantavassa koneen jäljessä pakenija saa uutta vauhtia ja on jälleen painumassa kohti poroaitaa.

Immulta menee vain hetki ajokkinsa kääntämiseen ja koneen päästyä omalle jäljelleen on taka-ajo lyhyt. Kelkka saavuttaa ahman, etujalas osuu pedon takakoipeen, otus pyörähtää umpihankeen ja revolverin laukaus lapaan lopettaa ajon.

Ahman jalat harovat vielä nykien ilmaa Immun retuuttaessa sitä turkista. Mies peittelee hätäisesti verijäljet hangelta ja nostaa kuolleen otuksen kelkan astinlaudalle, jalkansa ja konekopan väliin.

- Ny lähemmä keätgi kämpälle kinthasnahan ottoon, huohottaa tiimellyksestä hengästynyt mies kääntäessään skiidun keulaa kohti porokämppää.

Immu oli ehtinyt ajaa tuskin puolta kilometriä, kun erään kumpareen takaa ilmestyi näkyviin rajamiesten hiihtopartio. Hittoko nuokin tuohon sysäsi. Matkaa oli vielä toista sataa metriä tulijoihin, mutta ei voi enää poiketa ajouralta kun ovat jo nähneet, epäilisivät heti, hätäili poromies. Lähestyjät joutuivat kuitenkin laskettelemaan hetkeksi pienen notkelman muodostamaan näkösuojaan silloin Immu huomaa hetkensä tulleen. Hän pysäyttää kelkan ja heilauttaa ahman raadon vaivihkaa etuviistoon hankeen, potki jalalla lunta astinlaudalla olevan veren päälle ja kävelee sitten rauhallisesti ahmavainaan viereen. Nyt ei voinut enää muuta kuin odottaa.

Kohta saapui virkavaltakin paikalle. Olivat näköjään puolituttuja miehiä. Vanhempi oli nimeltään Takala ja se nuorempi oli Tuomainen. Ei taida nyt tuttuus kuitenkaan auttaa tässä asiassa ounasteli Immu.

– Jaahah, mikäs se tuo on, kuuluu edellä hiihtäneen nuoremman virkamiehen jämerä kysymys.

– Perkele, kyllä sie rajan kouluttama mies ahman tunnet, purkaa poromies harmiaan tuoreeltaan kiinni joutumisesta.

– Kyllä tunnen ja taidanpa tuntea myös sinut Kouta. Se on kuollut tuo ahma, se vaatii selvityksen, tinkaa Tuomainen.

- Nih nih, sitä mieki tässä just värteerasin, jotta kuollu se on keätgi kortto. Hyvä kun sattu virkavalta paikalle, niin saahaan juttu heti selväks.

– Ahman hinta on tänä vuonna kahdeksan tuhatta, valistaa parinsa rinnalle tullut Takala.

– Vai että ihan kaheksan tonnia, niin arvokhasta elikosta sitä varmaan saapi jo löytöpalkkion, vaikka toi kyllä on jo tähän huonokuntonen, venkoilee poromies.

Immu on jo saamassa takaisin hetkeksi menettämäänsä varmuutta ja on nyt lyömässä kuulustelua ranttaliksi huulenheitollaan.

– Ole velmuamatta. Menee siinä sulta kelkkakin, tuhahtaa lievästi suuttunut Tuomainen.

Ahman vierelle siirtynyt Takala nosteli suksisauvalla otuksen koipia ja toteaa sitten rauhallisella äänellä, enemmän itselleen kuin toisille, molempien osapuolten tietämän tosiasian .

– Siltä on jalka poikki ja ammuttu lapaan.

– Ai, sie jo sen tutkit, mie en ampumajälkee vielä huomannu.

Oisko tota ammuttu rajan takana ja juossu tänne puolen kuoleen. Mie sen näin tohon polanteen sivuun kellahtaneena ja huntsin jotta...

– Älä yritä, katkaisee nuorempi virkamies vuolaan selityksen. sinä sen ammuit. Ensin ajoit kelkalla päälle, sitten ammuit. Kuultiin Takalan kanssa äsken laukaus tältä suunnalta.

- Älä sie syyttele jottei tuu virkavirhettä. Sivullista nyt sotket ton korton kuolemaan. Ihte näittä kun mie tähän ajoin ja jäin kahtelleen raatoa. Se pamnaus jonka kuulitta, kuulu mun skiidusta. On kuule kaasarissa vikkaa. Ootas kun mie tarttaan niin kuulet.

Miehen käsi kiskaisee käynnistinnarusta, samalla toinen käsi vaivihkaa painaa pysäytinnappia ja vasta kolmannella vedolla hellittää pysäyttimestä. Pakoputkeen kertynyt polttoaineseos syttyy moottorin käynnistyessä, seurauksenaan mahtava pamaus.

– Näät sie, tämmönen tää on, hekottaa näytökseensä tyytyväinen kelkkamies.

– Lopeta, lopeta jo. Ei tuo elukka tuohon ole itse juossut. Se on siihen heitetty. Lumessa ei näy sen tulojälkiä, selittää Takala tuskastuneesti.

– Ai saakutti. Mie ne taisin jo jälet talloa, kun en taitamaton hoksinu. Onks se suurikin rikos tuo todisteijen tärvääminen, utelee Immu viattomalla naamalla.

– Se on kuule vielä lämmin tuo raato, ampuja ei voi olla kovin kaukana, yrittää Tuomainen saada lipsuvaa kuulustelua takaisin asiapohjalle.

– Niin aivan, niin aivan. On se juossu hopusti, kun on vielä lämmin. Jos mie tästä skiidulla lähen virkavaltaa avittammaan, kun tet ootta suksilla, pistää Immu omasta puolestaan vauhtia asiaan.

– Älä höpäjä, mutta jos auttaa tahdot niin lähde Tuomaisen kanssa viemään raatoa vartioasemalle. Samalla voit antaa siellä todistajalausunnon asiasta. Minä käyn vilkaisemassa jos löytyis ampumapaikka, vaikka ei sieltä tietty mitään löydy, ei edes hylsyä, kun on ammuttu revolverilla. Täytyy silti käydä, kysyvät asemalla kuitenkin.

Takala oli itseasiassa helpottunut kun sai siirrettyä jutun käsittelyn esimiehelleen. Lapissa syntyneenä ja kasvaneena hän ymmärsi hyvin poromiesten vihamielisen asenteen petoeläimiä kohtaan. viran pakottamana ja innokkaan Tuomaisen mukana ollen hän oli nyt joutunut puuttumaan asiaan.

Mietteliäänä jäi Takala seuraamaan katseellaan kun kelkka ja sen hinaama virkaveli katosivat moottorin melun saattelemana näkymättömiin kumpareiden taakse.

– Tulee kai taas kirjoihin lisää yksi meidän puolelle kuolemaan tullut loikkari, mutisee vanha rajamies lähtiessään verkkaisesti hiihtämään skiidun tulosuuntaan.

Näin kertoili

Heikha.

LAPIN LUONTOA I

Vanhat kiljuhanhitiedot talteen

Moni on saanut tiedotusvälineiden avulla tiedon satelliittilähettimellä varustetusta Toivo-kiljuhanhesta, jonka tie päättyi Kazakstaniin syksyllä 1995. Samoin Toivon kaksi poikasta ammuttiin samoilla seuduilla. Nämä ovat kuitenkin vain osa Suomen WWF:n kiljuhanhityöryhmän työstä, jota on tehty jo yli kymmenen vuoden ajan.

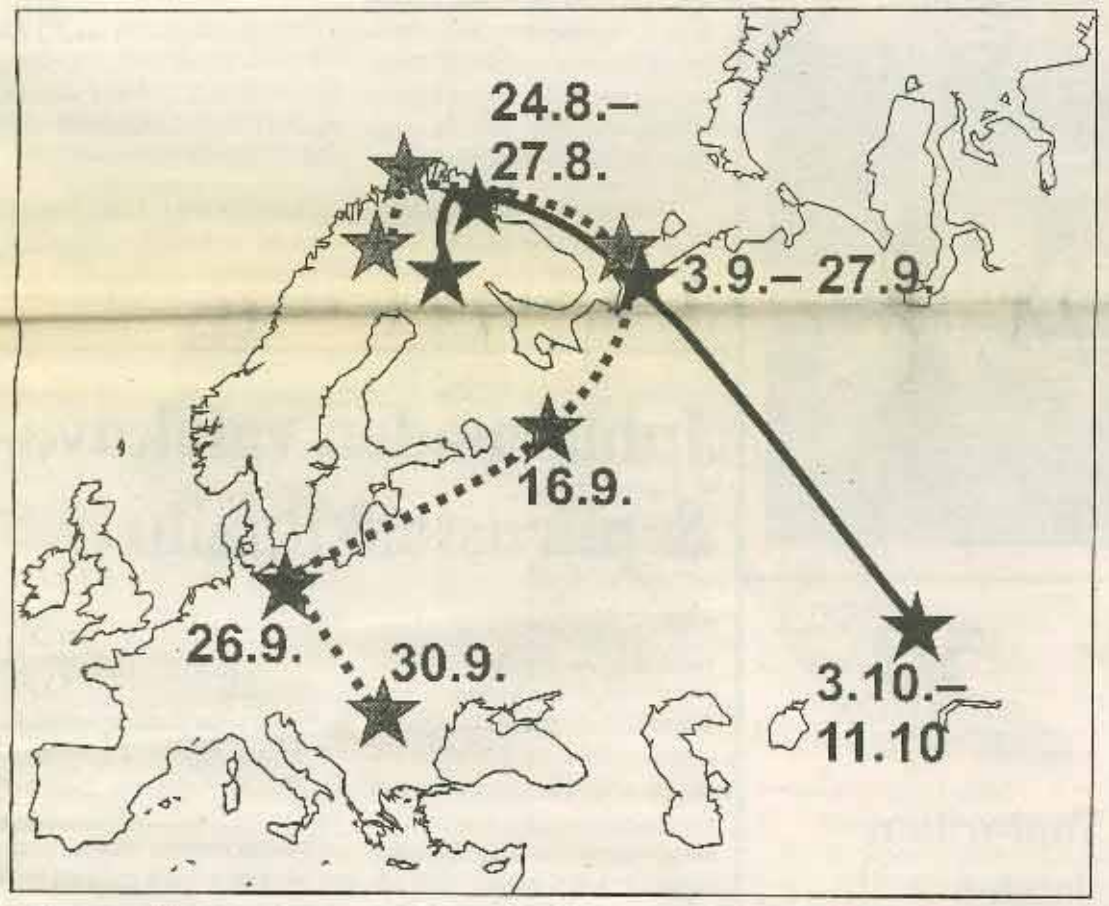
Lapissa haastateltiin 1980-luvulla kymmeniä paikallisia luonnontuntijoita. Haastattelujen jälkeen monet kiljuhanhityöryhmän jäsenet ovat etsineet hanhia, kunnes vuonna 1989 uurastus palkittiin ja yhdeltä paikalta löytyi 12 pesivää paria. Tämän jälkeenkin on löydetty pesiviä kiljuhanhia Lapista lähes vuosittain, mutta varmasti pareja on siellä enemmän, mitä on työryhmän tiedossa.

Kiljuhanhityöryhmä työskentelee pienen budjetin turvin ja tästä syystä jokaisen yksittäisen retkeilijän ja luonnonharrastajan yksittäinenkin kiljuhanhihavainto on arvokas. Vielä 1950-luvulla kiljukkaita nähtiin Turun, Porin ja Oulun muutonlevähdyspaikoilla satamäärin, kun viime vuosikymmeninä kevään kokonaismääräkin jää alle sadan linnun. Laji onkin yksi maamme uhanalaisimmista lintulajeista.

Kiljuhanhi on kooltaan sinisorsan ja metsähanhen välissä. Se saapuu Oulun seudulle toukokuun alussa ja jo saman kuun lopussa ensimmäiset linnut ilmestyvät Tunturi-Lapin pesimäalueiden tai kylien pälville. Kesäkuun alussa kuulee vielä lintujen "kijuu" -ääniä, mutta juhannuksen jälkeen linnut ovat salaperäisiä pesimälintuja. Samoihin aikoihin alkaa sulkasato, jolloin aikuiset linnut ovat viikon - parin verran lentokyvyttömiä. Elokuussa linnut lähtevät muutolle talvehtimisalueille, joita ei tunneta. Satelliittilähettimien avulla on tullut kuva, että maamme muutamat kiljuhanhet muuttavat Kaspianmeren - Araljärven seudulle.

Nyt esitän vetoomuksen Tunturiladun jäsenille. Mikäli olet joskus havainnut varmasti kiljuhanhen Suomessa, Ruotsissa tai Norjassa (tai Venäjällä), lähetä tiedot (paikka, lintujen määrä, päivä ja vuosi sekä yhteystiedot) minulle, niin välitän ne kiljuhanhityöryhmän jänenenä työryhmän käyttöön ja tarvittaessa myös muiden maiden työryhmien käyttöön. Havainnot os. Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki.

Antti Karlin

Harmaat tähdet osoittavat norjalaisten hanhien, mustat tähdet Toivo-hanhen liikkeet.

LAPIN LAULUJA 7

Eräretki itäkairaan

Itäkaira, luonnonpuisto
siinä vanhan miehen muisto
tehtiin erälenkki, kiekko
nähtiin kiiruna ja riekko
käytiin ylös Anterille
tunturille, tanterille.

Kiilopäältä läksi tokka
tunturia kohti nokka
käytiin Niilanpäätä, laitaa
poronerotteluaitaa.
Tuulen hyväillessä pintaa
korva etsi sinirintaa.

Kahvitauko tiesi että
kivenkolossa on vettä
risuista kun saatiin lieska
tiesi että maistuu rieska.
Ja kun kiiri savun tuoksu
aika pysähtyi, sen juoksu.

Ohi Suomun, siin on tölli
sahataan vain joku pölli
tarkoitus on jaksaa kantaa
rinkat Salolammen rantaan.
Kipinät pian lentää yössä
taivas kaartuu tähtivyössä.
Korppi huutaa jotain haastain
kuivaa kurkkuansa raastain
- mikä kumma tääll on koitos -
karhuvaari siirtyy loitos.

Aamulla ei huolta suruun
suunnistetaan Tuiskukuruun.
Silloin oli puhti pojass
puhalsi ja hiukan nojas
Oitis jaksoi kipin kapin
käydä tiet ja tievat Lapin.
Ylitetään Luiro-joki
syvä se ei ole toki.
Eräs kertoi luona tuvan
karhusta sain haaskakuvan.
Meill on sauna, kippo, kuppo,
päivän lepo, korven luppo.
Enin painui muistoihini
Lupukoiden tumma sini.

Sokosti on eessä rankka
nousu jyrkkä, pahta vankka
mutta kun on päästy lakeen
laulaa lurittaa jo jakeen
- miten kaunis Lappi onkaan
äärettyydest ikihonkaan
paljakasta pajurukkaan
kosken kohinasta kukkaan.

Lumiojan kylmä syli
varoittaa sua, hyppää yli
kastut siinä minkä kastut
Muorravaarakalle astut.

Aamulla kun ylös noustaan
kuivattu on, kaikki joustaa
käydään ylös Anterille
tunturille, tanterille
siellä luona horisontin
näkee naapurinkin tontin.
Tuuli puskee otsaan, hihaan
ja niin tullaan majan pihaan.
Rattoisasti kului ilta
viris laulu, sävelsilta.
Ruoka, puhtaus ja uni
näiss ei eräsusi muni.

Kuikkapäällä tuulen suru
harmaa paasi, rakka, kuru
kiveä vain kiven päällä
linnun itku siellä täällä.
Suurta ankeutta poistaa
pieni kukka joka loistaa
ota hellästi se käteen
löydät siitä päivän säteen.

Joen takana on mäki
sinne iltasella väki
siirtyy, melkein arvaa että
syödään jälleen räiskälettä.
Yössä vartijamme valvoo
tuli, hiillos unta palvoo
ja kun koittaa aamuhetki
Pirunporttiin osuu retki
ylös tunturiin ja sunuun
alas Paratiisin kumuun.
Putous on pitkä nauha
itse kuru tyyn ja lauha.

Joukko vaellustaan jatkaa
Suomulle on vielä matkaa.
Edessä on metsä, salo
siellä melkein sammuu valo
ja kun vaalenee jo poski
näkyy kämppä, Porttikoski.
Kylpeä, ah, sielu halaa
mutta auta- kämppä palaa.

Viime yö on tulen ääress
päässä vilu, polte sääress
juurakoista leiskaa tulta
kuu on taivaalla kuin kulta.
Siinä retken loppuvirsi
aamulla on maassa kirsi.

Monestipa siinä saapas
kanervaa ja maata raapas.
Mihin päädyttihin, mihin
olevaista opittihin
paljon syöpyi muistoihini
enin Lupukoiden sini.
Yö ja päivä, hämy, loiste
Lappi kutsuu, tulkaa toiste.

Voitto Elo

MUOHTA

Tämä on lyhyt kertomus juhannuksen jälkeisistä parista päivästä ja Lapin sään oikullisuudesta vuodelta 1992 Muotkatuntureilla:

Vuorggotseärjavrin poromiesten lautamaja ei houkutellut yöpymään ja näin vaellan vielä vähän matkaa lähemmäs Karigasniemelle johtavaa polkua.

Saan teltan pystyyn. Hiljainen sade alkaa illansuussa, mutta ei hätää, telttahan on nyt suojanani. Nukahdan.

Herään jossain vaiheessa yötä, huomaan ilman viilenneen ja sulkeudun sisemmäksi makuupussin sisään. Kotvan siinä retken vaiheita kerratessani kuulen, kuinka pohjoisen suunnan ensimmäiset puhurit pyyhkivät tunturialuetta. Eikä kauan tarvitse odottaa, kunnes ulkoteltan pinnalla sateen ropinan ääni muuttuu aivan toiseksi. Ei kai vain lunta.

Nukahdan kuitenkin uudelleen ja herään unestani tajuten olevan yö, kun on pimeää. Ei, eihän Lapissa kesällä voi yötä olla, vaan lumi estää valon pääsyn telttaan. Kopistelen sisäpuolelta teltan päältä pois ylimääräiset ainekset. Näin menettelen useita kertoja.

Aikakäsitys on kokonaan kadonnut. Kurkistelen teltasta vetoketjun rakosista makoilun välillä. Pohjoistuuleen ei tuossa myräkässä viitsisi lähteä. Onneksi Trangian liekki lämmittää.

Kello on ulkona rinkassa pohjalla. Uteliaisuus valtaa mielen. Rinkkaa on mentävä penkomaan. Kellon löydettyäni totean viisarien osoittavan seitsemää. Mutta onko nyt ilta vai aamu, jää epäselväksi. Samaa harmaata taivas on läpi vuorokauden. Lunta on kasaantunut teltan liepeiden viereen yli puoli metriä. ja lisää tulee.

Onneksi kellossa on päivyri. Karigasniemeen pitäisi mennä aamuksi. Se, että vaihtuuko kellossa päivämäärä, on kiinnostukseni kohteena seuraavien tuntien aikana.

Uskomatonta! Kellon päivyrin numerot vaihtuvat puolelta öin. Kokonainen vuorokausi teltassa ja pakko olla pidempäänkin, koska aikaa on nyt seuraavakin vuorokausi kylille menoon.

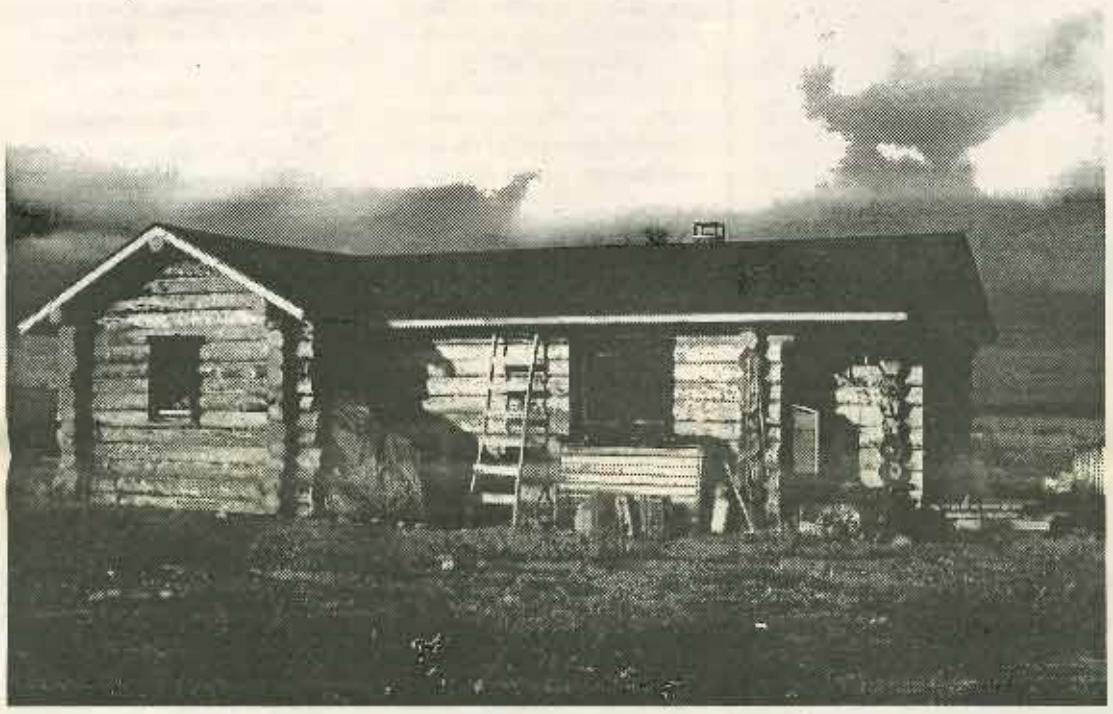
Seuraavan päivän iltana lunta on maassa jo 30-40 senttiä. Tosin lumi on sateena muuttunut rännäksi. Illalla "yötä" vasten lähden kahlaamaan tunturien kautta polulle, jonka myös läpimärkänä, mutta onnellisena löysin. Tätähän tulit kairaan kokemaan. Sitten vain kylille ja lämpimään saunaan

MK

Sauoiva Värriö "kakkosen" rinteellä kesäkuussa 1983. Nykyinen luonnonpuisto estää vaeltajan pääsyn upeille alueille tänä päivänä.

Guivistohpu Kevolla elokuussa 1995. Kämppä on saanut hiljattain uuden siiven. Polttopuut ovat talviretkeilijää varten saman katon alla. Kuvat: Mauri Kanninen.

Helahoitoa pyöräillen

Tunturikerho Logi järjestää 16. - 19.5.1996 Varsinais-Suomessa pyöräilytapahtuman nimellä "HELAHOITOA PYÖRÄILLEN". Matkan pituus on noin 210 km. Reitin keskeiset paikat ovat Turku - Yläne - Eura - Yläne - Turku eli kierretään Pyhäjärvi.

Lähtö 16.5. klo 10.00 Turun Impivaaran/Nättinummen alueen liikuntahallilta. Paluu 19.5. klo 15.00 mennessä Turkuun.

Matkan varrella yövytään 16.5. Yläneellä, 17.5. Kauttualla ja 18.5. Raasinjärven - Leijankorven maisemissa. 17.5. tutustutaan Euran Kauttualla ns. Ruukinpuistoon, jossa sijaitsee mm. Pyhäjärvi-instituutti. Pyöräilijöille on luvassa hieno tietoisku Pyhäjärven tilasta ja suojelusta. Järven tutkimuksesta vastaa Pyhäjärven suojelurahasto, jonka edustaja Harri Mattila kertoo järvestä.

Lisäksi retken aikana on iloista ja yllätyksellistä ohjelmaa. Kukin vastaa omasta ruokahuollosta. Majoittuminen on pääasiassa omissa teltoissa. Osanottajamäärästä riippuen on mahdollisuus rajoitetusti yöpyä myös mökkimajoituksessa, josta pitää maksaa erillinen maksu.

Tunturikerho Logi vastaa pyöräilijöiden nestehuollosta, henkilökohtaisen hygieniahuoltoon ja majoittumiseen liittyvistä järjestelyistä sekä pyörien hoito- ja korjaustoimista. Tunturilatu vastaa matkaan liittyvästä ryhmämatkavakuutuksesta.

Osallistumismaksu on 50 mk ja jälki-ilmoittautuneilta 80 mk. Osallistumismaksu pitää suorittaa annettavalle tilille 20.4.1996 mennessä.

Ilmoittautuminen 31.3.1996 mennessä: Pertti Keihäs, Raimonkuja 6, 21330 Paattinen, puh. 921 - 257 0290 tai 949 - 539 750.

Tunturikerho Logi haastaa muut tunturikerhot mukaan mielenkiintoiselle "Helahoitoa pyöräillen" -tapahtumaan.

Juhlavuoden valokuva- & piirustuskilpailu

Tunturiladun johtokunta julistaa valokuva- & piirustuskilpailun jäsenilleen. Kilpailun teemana on Tunturiladun toimintaa kuvaava toiminnallinen kuva. Valokuvista mustavalkokuvat ja diakuvat ovat samassa sarjassa ja piirrokset omassa sarjassaan. Iän perusteella on kaksi sarjaa: alle 16-vuotiaat ja yli 16-vuotiaat. Kilpailun tavoitteena on saada jo syksyn juhlanumeroon kuvia, samoin tulevia vuosia varten.

Valokuvat lähetetään joko dioina tai 10 x 15 cm kuvina. Piirrokset A5 -kokoisina. Kuvat lähetetään nimimerkillä ja samaan kuoreen laitetaan suljettu kirjekuori, jonka päällä on nimimerkki ja sisällä nimi- ja osoitetiedot muine yhteystietoineen. Kirjeessä pitää olla maininta, luovutetaanko kuvat Tunturiladun käyttöön vai halutaanko ne takaisin.

Kilpailu päättyy 31.7.1996, jolloin kuvien/piirrosten pitää olla os. Marita Maula, Ylipalontie 1 D, 00670 Helsinki. Palkintoraatina on Tunturiladun asettama nelijäseninen raati. Kolme parasta kustakin sarjasta palkitaan Tunturiladun 50-vuotisjuhlan yhteydessä.

Perustietoja retkeilijöille

kansioita on edelleen myynnissä. Hinta Tunturiladun jäsenille on 70 mk/kpl. Tilaukset os. Marita Maula, Ylipalontie 1 D, 00670 Helsinki, puh. 90 - 743246.

Siellä jossakin

Oli matkana Utsjoki-Kevon reitti,
sinne meidät juna ja bussi heitti.
Käveltävänä oli mojovat 90 kilometriä,
siinä oli muassa hilpeitä hetkiä.
Sääkin vaihteli kuin morsmaikun mieli,
se sadetta, poutaa, tuultakin tiesi.
Välillä sukellettiin hyttyshelvettiin,
mutta siitäkin näemmä hengissä selvittiin.
Välillä kiivettiin ylös Kuivi-tunturiin,
sitten jo laskeuduttiin alas Fiellujoen kanjoniin.
Jokiakin kahlattiin kuin jänkäkurpat,
siinä saapas jo meinasi ottaa hörpyt.
Oli kipuaminen riittävän raastava,
mutta olihan urhojen mielikin toki haastava.
Tunturimajoissa ja teltassa yövyttiin,
sitten aamulla puurolle ja taas painuttiin.
Oli vaatteissakin hien ja ruisleivän haju,
siinä meinasi melkein mennä jo taju.
Oli ainainen nälkäkin mahassa,
kavutessa kun hikikin virtasi nahassa.
Rinkkakin hiersi ja kalvoi selässä,
alkoi taivalkin painaa jalassa.
Lopulta löysimme takaisin sivistykseen,
Kenestuvalle ja sen sähkövalaistukseen.
Nyt on jo lähtö takaisin etelään,
ja paluu on arkeen ja omaan pesään.

Kenestuvalla 13.8.1995

Eero Pitkäranta

Tunturilatu -lehden aineistopäivät 1996

Aineisto vuoden 1996 lehtiin on oltava perillä seuraavasti:

2/96 30.04.96 mennessä
3/96 15.09.96 mennessä

Aineisto lähetetään osoitteella: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki.

JÄSENLEHTI TUNTURILATU

Vastaava toimittaja: Kyösti Lamminjoki
Toimitussihteeri: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki pk. 922-8414 418
Julkaisutoimikunta: Kyösti Lamminjoki, Hannu Hiltunen, Marita Maula, Matti Rekola ja Antti Karlin (pj.)
Sivunvalmistus: Ilmos Ky, Uusikaupunki
Painopaikka: Plari Oy, Laitila

Logi matkustaa
bussilla Susikiisalle
12.4.1996. Lähtö Turusta Kupittaan kadulta klo 19.00.
Paluu Muotkan Ruoktun tilaisuuden päätyttyä.
Matka järjestetään mikäli riittävästi lähtijöitä ilmoittautuu 29.2.1996 mennessä 921-2485457 Pentti Lehtinen tai 921-366457 Paavo Kramsu.

Tunturiladun juhlavuoden tapahtumista

Muistakaapa Tunturiladun 50-v "kotakahvit" Muotkan Ruoktulla huhtikuun 19 päivänä. Pauli Hulkkonen antaa ilmoittautumisohjeet toisaalla tässä lehdessä.

Muotkan Ruoktulle tulevat, jotka haluavat sisämajoitusta, tilatkaa se tammikuun loppuun mennessä. Siihen asti Hans Niittyvuopio pitää tiloja tunturilatulaisille. Sen jälkeen hän myy/varaa myös muille.

Varauspuhelinnumerot:

1.10.-30.3. **9697-676 197** ja 1.4.-30.9. **9697-676 900**

Pankaa myös loma-anomus vireille viikolle 37. Silloinhan tunturilatulaisia pitäisi löytyä 10.9. klo 12.00 50:ltä tunturinhuipulta. Joten monta porukkaa tarvitaan toteuttamaan tätä tavoitetta. Varatkaa "oma" huippunne Ari Linkolehdolta. Hän hoitaa tämän tempauksen järjestelyt.

Tarvitsetko kuljetusta Muotkan Ruoktulle 20.4.-96 Rovaniemelle? Sitovat ilmoittautumiset 30.3.-96 mennessä Raili Partaselle os Taivaanpankontie 21 D 36, 70200 Kuopio, puh 971-2824427 (varmimmin iltaisin).

Jos riittävä määrä yhteiskuljetukseen ilmoittautuu, tilataan linja-auto omakustannushintaan.

Kaikki tunturilatulaiset innolla mukaan kaikkiin juhlavuoden tapahtumiin toivoo

Raili Partanen

PS. Kiitän samalla Tunturiladun hallitusta ja retkitoimikuntaa yhteistyöstä siirryttyäni rivijäseneksi. Toivotan menestystä uudelle hallitukselle ja retkitoimikunnalle.

Raili

Juhlavuoden 1996 hiihtovaellus

Suomen luonnon rikkaus on se, että kesän jälkeen saapuu syys ja sitten talvi ja kevät. Tunturiladun toiminnassa sillä vuodenajalla, jolloin suksi luistaa parhaimmin ja hankikin saattaa jopa kantaa suksilla liikkujaa, on jo pian 50 vuoden ajan ollut suuri merkitys.

Niinpä johtokuntamme onkin tehnyt päätöksen erilaisten tapahtumien lisäksi kutsua mahdollisimman monta vaellusryhmää mukaan **kokoontumishiihtovaellukselle Muotkan Ruoktulle** siten, että ryhmät saapuvat **19.04.1996** perille.

Jotta tapahtuma saataisiin sujumaan sutjakkaasti ja tarvittavat järjestelyt tulisivat tehdyiksi, niin nyt on aika ryhtyä kokoamaan ryhmiä ja miettimään sopivia vaellusreittejä päätepisteenä em kohde. Ja jotta saataisiin vaihtelua reitteihin, niin olisi asialle suureksi eduksi, jos suunnitelmista ilmoitettaisiin hyvissä ajoin ryhmien kokoajalle osoitteella: Pauli Hulkkonen, Ruokkeentie 324, 40220 Keski-Palokka, puh kotiin 941-3110790.

Alkaneena juhlavuotenamme on monenlaisia yhteisiä tapahtumia, joista tämä on ensimmäinen. Tehkäämme siitä jälleen kerran yhdessä iloinen Tunturilatu-henkinen tapahtuma jälkeenpäin sanoen: "me teimme sen".

Pauli

✱ TUNTURILATU 50 -VUOTTA ✱

PIRKAN REPPUHIIHTO 90 KM

LAUANTAINA 9.3.1996

TUNTURILATULAINEN !

Osallistu talven suureen seikkailuun , pitkään hiihtoon Pohjankävijäin reitillä Niinisalosta Tampereelle.

Hiihdämme Tahkon alkuperäisen idean mukaisesti Tunturilatua edustaen näyttävästi ryhmissä. Hiihtoasuksi suositellaan anorakkia, jossa on Tunturilatu-, Tunturikerho- ja Susimerkki.

✱ ✱ ✱ ✱ ✱

Pirkan Reppuhiihto on omahuoltoinen ilman ajanottoa tapahtuva laturetki. Lähtö tapahtuu Niinisalosta varuskunta-alueelta klo 6.30 - 7.30. Maali suljetaan klo 20.00.

Osanottomaksu on 100 mk 25.1.1996 asti, sen jälkeen 140 mk. Maksuun kuuluu varusteiden kuljetus maaliin, tapaturmavakuutus, mitali, mehu ja sauna maalissa sekä tulosluettelo.

Tunturilatulaisille on järjestetty yöpyminen ja aamiainen (50 mk) Niinisalossa 8. - 9.3.1996. Linja-auto Niinisaloon lähtee Tampereelta perjantaina klo 19.00.

Ilmoittautumiset ja tarkemmat tiedot:
MATTI REKOLA puh. 931 - 265 2564
tai: PIRKAN KIERROS 931- 223 7410

✱ ✱ ✱ ✱ ✱

TUNTURILADUN KEVÄTKOKOUS

TUNTURILATU ry:n kevätkokous pidetään lauantaina 4.5.1996 klo 13.00 alkaen Kampin palvelukeskuksessa (Os. Salomonkatu 21 B) Helsingissä.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 7. §:n kevätkokoukselle määräämät asiat sekä Tunturikerho Ovtsin kämppähankkeen johdosta laadittavan välikirjan hyväksyminen.

Lisäksi päätetään Tunturiladun palkitsemisjärjestelmän käyttöönotosta ja sen säännöistä.

Kokouksen jälkeen Timo Kukko Metsähallituksesta esitelmöi aiheesta "Eräretkeilyn historia Suomessa".

Kokouskahvit tarjoillaan klo 12.30 alkaen. Tulkaa joukolla mukaan !

TERVETULOA JOHTOKUNTA

Kesäpäivät 1996 Keski-Suomessa

Ovtsilaiset kutsuvat tunturilatulaiset vehmaaseen Keski-Suomeen Peurankajärven rannalle uuteen Laukaan Multamäen leirikeskukseen **2. – 4.8.1996.**

Kesäpäivien monipuolisen ohjelman lisäksi on aikaa yhteiseen jutusteluun iltanuotion ja letunpaiston ohessa.

Tarkemmat tiedot ohjelmasta, ajo-ohjeista ja ilmoittautumisesta julkaistaan Tunturilatu -lehdessä 2/1996.

Tervetuloa joukolla mukaan! **Tunturikerho Ovtsi**

JUHLA-VUODEN KUKSA

Tunnuriladun juhlavuoden esipeeksi on valittu pieni kuksa, johon on poltettu teksti: Tunturilatu 50 v 1996.

Kuksaa tullaan myymään jäsenille kaikissa TL:n tilaisuuksissa ja kerhot voivat tilata niitä suuremman erän kerrallaan. Yksittäisiä kuksia ei lähetetä postitse.

Kuksan hinta on **70 mk/kpl** ja niitä voi tilata os. Marita Maula, Ylipalontie 1 D, 00670 Helsinki, puh. 90 - 743246.

JOHTOKUNTA

Luontoretkelle Kustavin–Iniön saaristoon

Perinteinen Luontoretki Kustavin-Iniön saaristoon toteutetaan la 18.5. Lähtö Kustavin Parattulasta klo 7.00 ja paluu rantaan noin klo 17.00. Retken hinta on 80 mk/hlö, 7 - 12 -vuotiaat 30 mk ja alle kouluikäiset ilmaiseksi.

Ilmoittautuminen 30.4.1996 mennessä os. Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uki, tai puh. 922 - 841 4418 (k).

Tule mukaan kuuntelemaan haahkojen mouruntaa ja allien huutoa. Kevät on hienointa aikaa saaristossa!

Etsin
VASTAANTULO-PORUKKAA
viikolle 16.
Vaellus ylälapin tunturialueelle, reitti avoin.
Samoin viikolle 37.
Reitille Vongoivan huipulle.
Reino Ainasoja
puh. t. 983-4291270

Tunturilatulainen/ Radioamatööri
Kiinnostaako radioliikenne huippujen valloituksessa 10.9.96?
OTA YHTEYS!
Eero Kylliäinen OH4SG
Koskikatu 10, 50100 Mikkeli
puh. (955)164 976

Ansiomitaliesitykset

Käsittelyvaiheiden aiheuttaman viiveen johdosta Suomen Ladulta anottavien 50-vuotisjuhlassamme luovutettaviksi aiottujen ansiomitalien anomukset pitää toimittaa Tunturiladun johtokunnalle 29.2.1996 mennessä.

Anomuskaavakkeita on saatavana mm. Suomen Ladulta. Kaavake on täytettävä huolellisesti ja perustelut on yksilöitävä.

TL:n johtokunnan käsittelyn jälkeen anomukset toimitetaan Suomen Ladun liittohallituksen käsiteltäviksi.

JOHTOKUNTA

JUHLASUSIAISET SUSIKYRÖSSÄ

14.–15.9.1996

Lauantaina 14.9. Tunturiladun 50-vuotisjuhlavuoden Susiaiset Susikyrössä

Sunnuntaina 15.9. klo 7.30 Susiaamiainen (hinta 10 mk)
klo 9.00 Susien kokous

Juhlien "viralliset" valmistelutalkoot ja Susikyrön ehostustalkoot 9.–13.9.
Tunturilatu tarjoaa talkoolaisille aamupuuron ja kahvin sekä päivällisen.
Leivät ja leivänpäälliset on oltava itsellä.
Iltapalaa tarjoillaan mahdollisuuksien mukaan.

Talkoolaisille on tarjolla paljon reipasta yhdessäoloa Tunturilatuhengessä sekä erikoisia ja -mallisia työtehtäviä rakennuspäällikön/oman valinnan mukaan.

Rakennuspäällikkö Seppo Björkengren on paikalla jo lauantaina 7.9.

Susiaisten osallistumismaksu 40 mk peritään kaikilta osallistujilta. (Ei koske kutsuvieraita). Maksu sisältää susiaistunnuksen, juhlakahvin ja juhlatapahtumat.

Tiedustelut: Tapani Paavola puh. 921-2517 982, 949-107 053

TUNTURILADUN TALVIPÄIVÄT

2-4.2.1996

LOHJALLA KISAKALLION URHEILUOPISTOLLA

OHJELMA
Perjantina 2.2.
18.00 Vastaanotto avataan
Lauantaina 3.2.
07.30 - 09.00 Aamupala
09.30 Avajaiset
10.00 -Vaelluskilpailu alkaa
11.00 Käynti Tytyrin kaivosmuseossa
10.00 -17.00 Luontopolku
14.00 -Saunat
15.00 - 16.00 Päivällinen
18.00 - Iltajuhla; mm vuorikiipeilijä Veikka Gustafsson kertoo nousuistaan maailman korkeimmille huipuille
Sunnuntaina 4.2.
07.30 09.00 Aamupala
09.30 - 10.45 Psykologi Sari Valavuoren luento; Rotkosta ratkaisuihin
11.00 - 11.30 Luontopolun ja vaelluskisan palautetilaisuus
12.00 Päättäjäiset

HINNAT Osallistumismaksu 40 mk/hlo sisältää ohjelman, majoituksen omissa teltoissa, saunan ja uintimahdollisuuden.
Huonemajoitus 2-hengen huoneissa; sisältää liinavaatteet ja aamupalan, ensimmäinen yö 90 mk/hlö ja toinen yö 110 mk/hlö. Päivällinen 55 mk/hlö.
Kahdella huoneella on yhteiset saniteettitilat, seurustelunurkkauksessa voi keitellä kahvit. Opiston kahvio myy makkaraa ja muuta purtavaa kohtuuhinnoin.

YHTEYDET Kisakallioon on 10 km Lohjan keskustasta. Omin kulkuneuvoin tulevat löytänevät perille oheisen kartan avulla. Helsingistä on hyvät linja-autoyhteydet Lohjalle. Noudamme tarvittaessa tulijat Lohjan linja-autoasemalta näiltä vuoroilta: lähdöt Helsingistä perjantaina klo 18.00 ja 20.15 ja lauantaina klo 09.10. Paluukyydiksi sopivat sunnuntaina esim. klo 12.30 ja klo 13-30 lähtevät vuorot. Ajoaika Helsinki- Lohja on n 1 t 10 min.

ILMOITTAUTUMISET JA TIEDUSTELUT
Majoituksen ja ruokailujen vuoksi on etukäteisilmoittautumiset tehtävä 22.1.1996 mennessä.
Soita tai kirjoita: Eila Vilen, Forsbackantie 8, 01760 VANTAA puh. 90-897237 tai
Sirpa Alapuranen Vallikatu 5 -7 A 4, 02600 ESPOO, puh. 90-5120378 .

MUUTA Vuosi 1996 on Tunturiladun 50-vuotisjuhlavuosi. Talvipäivät on yhdistyksen ensimmäinen yhteinen tapahtuma juhlavuotena.
Lohjan Kisakallio tarjoaa erinomaiset puitteet tunturilatulaisten yhteiselle viikonlopulle.

TERVETULOA TALVIPÄIVILLE LOHJAN KISAKALLIOON!

Tunturikerho KAVTSI

TOIMINTAMUISTIO 1996

TUNTURILATU 50 VUOTTA

2.-4.2.	Tunturiladun talvipäivät Lohjan kunnassa Kisakalliossa
29.2.	Ansiomitaliesitykset johtokunnalle
9.3.	Pirkan reppuhiihto
13.-20.4.	Tunturikerho Login hiihtoviikko Susi-Kisalla
viikko 16	Hiihtovaellusviikko. Vaellusryhmät kokoontuvat Muotkan Ruoktulle 19.4. Kokoontumispaikalta voi myös aloittaa vaelluksen ja/tai tulla olemaan läsnä yhteisessä illassamme muuten vain
30.4.	TL-lehden 2/96 viimeinen aineistopäivä
4.5.	kevätkokous Helsingissä
16.-19.5.	Helaholtoa pyöräillen. Polkupyöräretki Turusta tavoitteena Pyhäjärven kierto
18.5.	Luontoretki Kustaviin
7.-9.6.	Ulko-Tammion retki
28.-30.6.	Suomen Ladun leiripäivät Mikkelissä
1.8.	Susianomusten viimeinen jättöpäivä
2.-4.8.	Tunturiladun kesäpäivät Keski-Suomessa
viikko 33	Melontavaellus Inarinjärvellä, järjestäjänä Kavtsi
viikko 37	Syysvaellusviikko. Vaellusryhmät kokoontuvat 14.9. Susikyröön. 10.9. tunturilatulaisia pitäisi löytyä 50 tunturinhuipulta
9.-13.9.	Tunturikerho Vihttan kerhoviikko Susi-Kisalla
14.-15.9.	Juhlasusiaiset Susikyrössä
15.9.	TL-lehden 3/96 (juhlanumero) viimeinen aineistopäivä
9.11.	Tunturiladun syyskokous ja 50-vuotisjuhla Karjala-talolla Helsingissä.

HARRASTUSNÄYTTELY

Tunturiladun 50-vuotisjuhlan yhteydessä 9.11.1996 pidetään tunturilatulaisten harrastusnäyttely. Näyttelypaikka on ravintola Kareliassa, Käpylänkuja 1 HELSINKI.

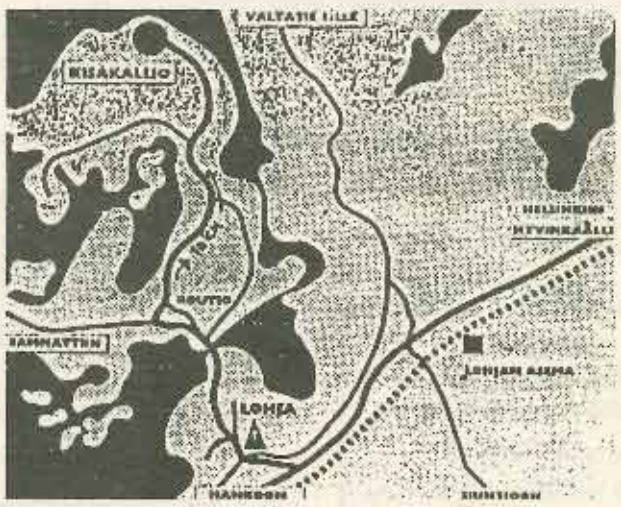
Näyttelyyn voivat tuoda esille harrastukseensa liittyviä esineitä kaikki tunturilatulaiset. Näyttelytilan koko sallii esim. käsitöiden, valokuvien, maalausten yms. esillepanon. Kovin suuria esineitä ei näytteille ole mahdollisuus asettaa. Lisätietoja näyttelystä antaa Jorma Alapuranen p. 90-5120378

50 TUNTURILATU RY 1996

TUNTURILADUN 50-VUOTISJUHLA

LAUANTAINA 9.11.1996

RAVINTOLA KARELIASSA, Käpylänkuja 1, HELSINKI

Lohjan keskustasta Sammatin suuntaan 3 km, mäen alla jyrkkä käännös oikealle Karinainen-Kisakallio-tielle jota n. 4 km, jälleen käännös oikealle ja Kisakalliotictä n. 3 km opiston pihaan. (Hki-Lohja 60 km, Lohja-Kisakallio 10 km.)